

Moviment i treball cooperatiu a l'aula de música: les millores i els efectes que comporta

---

Movement and cooperative work in the music classroom: improvements and effects that implies

UNIVERSITAT DE GIRONA

Facultat d'Educació i Psicologia

ANY

2019/2020

CURS

4T MEP

ESTUDIANT

Cèlia Colomer Bretón

TUTOR

Miquel Alsina Tarrés

GRAU

Mestre/a d'Educació Primària

Treball Final de Grau

“Para mí, el cuerpo dice lo que las palabras no pueden.”

“La danza es el lenguaje oculto del alma, del cuerpo.”

Martha Graham

ÍNDIX DE CONTINGUT

Resum/Abstract	1
Objectius generals	1
1. Introducció	2
1.1. Música i moviment	4
1.2. Educació musical i treball cooperatiu	6
1.3. Música i emocions	8
1.4. Música en el currículum	11
2. Mètode	13
2.1. Objectius	13
2.2. Pregunta d'investigació	13
2.3. Els participants	14
2.4. Els materials	15
2.4.1. <i>Elasticat</i>	
2.4.2. <i>Altaveu</i>	
2.4.3. <i>Roba còmode</i>	
2.5. El procediment	17
2.5.1. <i>Les fases d'intervenció</i>	
2.5.2. <i>Instruments de recollida de dades</i>	
2.5.3. <i>Cronograma de l'estudi</i>	
2.5.4. <i>Formes d'anàlisi de les dades</i>	
2.6. La metodologia de recerca aplicada	23
3. Resultats	26
4. Discussió i conclusions	28
5. Referències documentals	32
6. Annexos	34
6.1. Estudi realitzat dins del diari de camp	34
6.2. Unitat didàctica	39
6.3. Qüestionari a la Violant Olivares	78
6.4. Qüestionari a la Marta Albertí	80

RESUM

El treball present ofereix la presentació d'un projecte innovador, que vol estudiar els efectes i millores que es produeixen treballant cooperativament únicament amb el moviment a l'assignatura de música, centrant l'estudi en l'observació de la cohesió de grup, l'estat d'ànim, el control i la consciència corporal i l'interès per la música en un grup de 53 alumnes.

**PARAULES
CLAUS**

Música, moviment, cooperació, emocions, Elasticat

ABSTRACT

This study offers the presentation of an innovative project, which seeks to study the affections and improvements that occur by working cooperatively solely with the movement in the music subject in Primary education, focusing the study on observing group cohesion, mood, control and body awareness, and interest in music in a group of 53 students.

KEYWORDS

Music, movement, cooperation, emotions, Elasticat

OBJECTIUS GENERALS

Considerar l'aprenentatge cooperatiu com a mètode potenciador de cohesió de grup a l'aula de música. (ii) Millorar l'estat d'ànim i la motivació per la música a través del joc. (iii) Millorar la consciència corporal de forma cooperativa a través de la música a primària. (iiii) Promoure l'aprenentatge de la música únicament a través del moviment.

1. INTRODUCCIÓ

Aquest projecte d'innovació neix fruit d'una motivació personal entorn la dansa i la música, dues arts que m'ha acompanyat d'ençà que era ben petita, i que encara perduren com a estil de vida en les meves rutines diàries que actualment s'han convertit amb una característica que em defineix. Tinc la voluntat que aquesta passió em segueixi ajudant en créixer personalment amb motivacions, autònoma, amb una actitud favorable i activa per la vida com fins ara. Per aquest motiu, la meva mirada a l'escola està molt enfocada a vetllar perquè no es perdi el gust per la música i tot el que aquesta àmpliament engloba, l'art en general. Tinc l'esperança que a través d'aquesta proposta tan vivencial i lúdica, pugui donar una imatge diferent de l'estudi de la música perquè els alumnes aprenguin a gaudir i a fer-se-la seva, com a mi em va passar durant la meva infància i adolescència.

L'escola Cassià Costal, situada a la ciutat de Girona, hauria d'estar reconeguda com una escola de complexitat màxima per les diferents amenaces i debilitats que té. El centre té pocs recursos econòmics, i manquen beques i personal docent. Un percentatge d'alumnes molt elevat és d'origen estranger, i les famílies, en general, tenen rendes baixes, el seu estatus econòmic, social i cultural és per sota dels nivells establerts com a dret de nivell de vida adequat, i s'ha detectat alguns casos de famílies que presenten trets de famílies multiproblemàtiques (abús de substàncies, violència intrafamiliar, abandonament de funcions parentals...).

Amb la meva observació a les dues classes de la mostra (53 alumnes de 6è) durant les setmanes de pràctiques a l'escola, he pogut determinar que la metodologia que reben tenen una inclinació a ser de tipus tradicional en la majoria de les assignatures. Aquest factor queda reflectit dins les dinàmiques de grup, ja que costa que treballin junts a causa de les dificultats que s'observen a l'hora de gestionar els rols de treball i posar-se d'acord en la presa de decisions. Un dels meus objectius en aquest àmbit doncs, és

plantejar totes les activitats amb la necessitat de cooperar, per assolir els objectius de forma conjunta, i donar valor i experiència al treball en equip.

En l'estudi sobre les extraescolars que he realitzat durant una de les setmanes d'estada a l'escola (vegeu a l'annex 6.1.), he pogut analitzar que en les dues classes de la mostra (53 estudiants), només són dos els alumnes que estudien música fora l'horari escolar. Dins les prioritats dels alumnes i dels pares, la música és una de les últimes opcions a escollir, prioritzant així l'assistència a extraescolars d'idiomes i d'esport. Aquesta necessitat de prioritzar els *hobbies* de l'alumnat, és degut al baix nivell econòmic de la majoria de les famílies, que en general no poden assumir el cost total de més d'una activitat. Aquest projecte vol avaluar que els alumnes visquin i treballin la música a través d'una metodologia completament diferent, amb l'objectiu de valorar si augmenta la motivació de l'alumnat cap aquesta disciplina.

En l'estudi també he pogut analitzar, que en les dues classes de la mostra (53 estudiants), poc més de la meitat dels alumnes (51,6%) assisteixen a una extraescolar esportiva. Concretament, un 48,4% dels estudiants no tenen una rutina d'activitat física fora l'escola. En aquest apartat es valorarà que els alumnes prenguin consciència de les possibilitats del seu propi cos en relació amb ells i els altres, i també valorar com perceben la dificultat dels moviments.

L'estat d'ànim dels alumnes és un indicador de com es troben amb ells mateixos i amb l'entorn. Per mi és molt important avaluar com se senten habitualment a les sessions de música per fer un seguiment sobre com els afecta el canvi de metodologia en la seva capacitat d'aprendre i en el seu benestar físic i mental.

Després de tenir la diagnosi feta de la pràctica dels alumnes de 6è, el meu desig és que puguin gaudir de la música en format taller experimental amb la finalitat de gaudir-la a través d'una altra via, per tenir l'oportunitat de despertar l'emoció i la sensibilitat cap aquesta art.

1.1. Música i moviment

L'article *Música, movimiento y danza: un enfoque integrador para la formación inicial del profesorado*, s'introdueix amb una frase que cita a la introducció, i que per mi és un punt de partida molt important del meu TFG, ja que Sánchez i Ariño et al., (2014) defensen que “la consideración del cuerpo y del movimiento como medios de expresión y comprensión musical tendría que formar parte de una educación musical activa y vivencial” (p. 145). Així doncs, crec fermament que la música activa i vivencial aporta beneficis considerables en l'educació d'un infant, perquè alhora que treballa els continguts musicals, fa un treball implícit en la sensibilitat, intel·ligència emocional, autoestima, etc. Partir del recurs del moviment en les classes de música és molt fàcil, ja que la música té com a objectiu provocar reaccions, i al contrari, el moviment necessita sorgir d'estímuls. És a dir, juntes són una combinació natural i fàcil del que podem disposar a l'aula per afavorir les dinàmiques musicals actives i millorar les habilitats i capacitats dels infants.

Sánchez Ariño et al., (2014) defensen que “cualquiera de los elementos que conforman la música -la pulsación, el fraseo, el ritmo, el espacio melódico y armónico, la forma, la articulación, el carácter o la textura- pueden ser abordados a partir del movimiento corporal y materializarse en el espacio que nos rodea” (p. 147). En el meu cas, el material que utilitzo com a excusa per generar el moviment corporal és l'Elasticat, i gràcies als exercicis que plantejo en les sessions, em permeten treballar els diferents continguts musicals a través de la música i el treball corporal. Així doncs, no podem oblidar que música i moviment van relacionats, ja que tal com 1994 va escriure Herrera, el treball musical realitzat a través del moviment corporal és clau en l'ensenyament i aprenentatge de la música.

Escobar (2005) dona suport a la idea que “el movimiento expresivo y la danza son dimensiones interpretativas de la música que poseen un gran valor educativo” (p. 125). El valor educatiu de la música rau en les múltiples funcions que posseeix, com la socialitzadora, la comunicativa, l'artística, l'estètica, l'emocional, la terapèutica i la d'entreteniment, entre d'altres. Per aquest mateix motiu, la classe de música ha de ser

un "laboratori musical", és a dir, els alumnes poden experimentar partint del moviment com a eina que ofereix la música per descobrir, gràcies a les funcions mencionades anteriorment, com són, com es relacionen i com interactuen. Així doncs, tal com Herrera (1994) va escriure a una revista divulgativa, tot el treball musical realitzat a través del moviment corporal és molt important a l'hora del procés d'ensenyament aprenentatge de la música, ja que la música no es percep només amb l'oïda, sinó que se sent amb tot el cos. Això només és possible allunyant la perspectiva docent del model tradicional, ja que sobretot l'alumne ha de gaudir del procés d'aprenentatge.

Vargas (2010) exposa que el moviment també es pot entendre com la inèrcia pròpia dels éssers vius. És a dir, el moviment és inseparable de la vida quotidiana, ja que necessitem per desplaçar-nos per sobreviure i per relacionar-nos. Per aquest motiu, és antinatural suspendre el moviment de l'àmbit educatiu, ja que aquest facilita l'aprenentatge, entenent doncs, el moviment com un element fonamental per al desenvolupament dels éssers humans. Dins l'escola, a part de fer l'assignatura d'educació física, la qual dediquen 1 h 45 minuts a la setmana, la resta de classes es fan de forma força tradicional, fet que condiciona a l'estat físic i mental dels alumnes en tenir l'obligació d'estar la resta d'hores asseguts. Si aquesta realitat se suma a què hi ha alumnes que no tenen pràctica física més enllà de les del centre escolar, amb els anys pot ser perjudicial, ja que el moviment aporta molts beneficis al creixement d'un infant. Seria contraposat a la cita esmentada d'aquest paràgraf doncs, dir que els alumnes a l'aula de música han d'estar asseguts i quiets per un bon progrés acadèmic.

María Jesús Martín (2005) va escriure que a principis de segle XX, Jacques-Dalcroze, va descobrir l'enorme influència del ritme en l'educació musical i va elaborar un mètode d'educació pel ritme conegut amb el nom de *rítmica*, basat en les relacions expressives existents entre la música i el moviment corporal. Aquest nou mètode es fonamenta en tres elements rellevants: la música, el moviment corporal i la coordinació motriu. Dins d'aquests elements hi ha una expressió artística que necessita les tres condicions, que és la del moviment dansat:

La danza puede definirse de diversas formas, según el punto de vista que se adopte. De una manera amplia, se puede decir que la danza es un arte visual que se desarrolla en el tiempo y en el espacio y se asocia a la música e incluso a la palabra. [...] El instrumento es, nuevamente, el cuerpo humano; su medio, el movimiento; y su acompañamiento, generalmente, el ritmo y la música. (p. 132)

Així doncs, ens basem amb el nostre cos com a instrument per produir moviments i sincronitzar-los amb la música. Per dansar no fa falta tècniques o coneixements teòrics, sinó que l'essencial és partir del moviment en l'espai lligant-la a la melodia. Aquesta feina és una tasca pràcticament fàcil pels alumnes, ja que només s'han de deixar portar per la música i seguir les indicacions de la mestra a partir de moviments senzills i naturals. Mantenir el moviment a l'aula és una pràctica que podem establir com a hàbit saludable, perquè en un futur els alumnes puguin viure sense dolors ni incapacitats.

1.2. Educació musical i treball cooperatiu

Si es busca la millor manera que els alumnes es relacionin amb els altres, per naturalesa hem de fer servir l'aprenentatge cooperatiu, ja que tal com defensa Arís (2010), "conocer y experimentar el modelo "cooperativo" (...) facilitaría que cada persona estuviera en la mejor disposición para generar su mejor versión de "ser humano". Por ello, insistimos en que las implicaciones en el ámbito educativo y escolar son fundamentales" (p. 84). A més a més, Arís deixa molt clar que si volem treballar amb un model cooperatiu a l'aula que faciliti aquesta disposició humana, el que primer ha de donar exemple amb la forma de ser, fer la classe i mostrar-se ha de ser el mestre, i d'aquesta manera, el seu paper passa a ser imprescindible pel treball cooperatiu. "Si el maestro es un ejemplo de comunicación inteligente y cooperativa tendrá la posibilidad de proyectarlo en su aula, y los alumnos lo asimilarn por modelaje significativo" (Arís, 2010, p. 85).

En un dossier pedagògic que escriu Ortín (2015), cita que un dels beneficis que defineix les característiques terapèutiques de la música segons Betés del Toro (2000), és la cohesió social, ja que fomenta cooperació i potencia els vincles socials. A més a més,

aquesta mateixa autora defensa la importància de socialitzar i participar en activitats col·lectives a través de l'activitat musical, per múltiples beneficis que ens pot aportar:

Les experiències vivencials i lúdiques que ens proporciona l'activitat musical són molt útils per modificar actituds i bloqueigs previs i desenvolupar l'afectivitat i la sociabilitat, ja que la dimensió grupal és present en totes les activitats pràctiques i el treball individual esdevé part d'una vivència conjunta compartida. La participació en activitats col·lectives de grup enforteix la percepció identitària i dóna seguretat. (p. 2)

Quina és la formació més ideal per partir del moviment per treballar la inclusió, la cooperació i la cohesió social de la que ens parla Betés del Toro, i que busquem en el nostre treball? Escobar (2005) observa que "la ronda, con su movimiento en círculo, pudo haber simbolizado inicialmente el movimiento de los astros; pero, sobre todo, representa la unidad de los danzantes, al aislar un sector del espacio" (p. 135). La rotllana permet incloure tots els alumnes dins i fer-los protagonistes per igual de l'activitat, també és una figura d'acollida i d'acceptació grupal. Segons Teresa i Figueras (2007), amb la rotllana es posen en pràctica les activitats relacionals i es forgen sensacions d'acolliment, harmonia i seguretat que afavoreixen el vincle amb un mateix, amb els altres i amb l'entorn.

A la rotllana s'acull la diferència de la història individual de cadascú, paisatges de vida que a vegades comporta pèrdua, separació, malaltia, carències afectives. Moments de gelosia, de por, de fragilitat i d'alegria. I també hi caben totes les maneres de ser i de mostrar-se. En un entorn de confiança i de seguretat compartim i aprenem d'aquestes diferències. (p. 15)

Respecte Bonàs (2007), "tots establim vincles quan ens sentim acceptats, reconeguts, estimats, al descobrir quelcom de l'altre, al compartir una experiència, un projecte, un esforç..." (Citat per Teresa & Figueras, 2007, p. 15). L'Elasticat ens permet doncs, a través de la rotllana, posar en pràctica totes aquestes habilitats i sensacions que al llarg del temps són molt positives per desenvolupar un estat d'equilibri entre la persona i el seu entorn sociocultural, que garanteixen la seva participació dins del grup, la millora l'intel·lectual i potencien les relacions per aconseguir un benestar i qualitat de vida.

1.3. Música i emocions

Dins d'aquest apartat es busca polir l'estreta relació entre la música i les emocions, ja que és un dels ítems d'estudi dins de la pràctica per determinar si hi ha millores en dependre un de l'altre. Abans però, es farà una petita recerca sobre les diferents percepcions que han tingut al llarg del temps diferents pensadors, sobre el concepte d'emoció vinculada a la música.

Des d'un punt de vista filosòfic, ja fa 2500 anys que Pitàgores va descobrir l'acció benèfica de la música sobre les persones amb malalties físiques i psíquiques. Cabrera (2013) documenta que "pitágoras utilizaba ciertas escalas y acordes para lograr el equilibrio mental, recetaba a sus alumnos determinadas melodías para armonizar estados de ánimo negativos o para aliviar las preocupaciones, el desánimo o la ira" (p. 34). Així doncs, Pitàgores creia que la música podia interferir en l'estat emocional dels pacients a través de la música. Per altra banda, pocs anys després, Aristòtil en diverses ocasions va al·ludir els múltiples beneficis de la música que produïa en els ciutadans, ja que "según Aristóteles, la música es una parte fundamental de la educación de los ciudadanos. La música provoca o modera las pasiones, e incide en la moral" (Arreguín, 2019, p. 149). Aquest filòsof creia fermament en el valor de la política, ja que deia que aquest tenia el poder extraordinari de vincular la formació de música amb l'educació. Arreguín (2019) fa referència al llibre de Política d'Aristòtil i sosté que "la música imita las pasiones en sí mismas [...] La música no representa una pasión, sino que la reproduce" (p. 149). Una vegada més en la línia filosòfica, es tornen a plantejar hipòtesis sobre com la música desperta i remou sentiments i emocions de les persones. Tant és així que el matemàtic César Guevara (1997) escriu en un article per la *Revista Ciencias*, on documenta que Descartes buscava efectes experimentals en la música, i sobretot, "de manera absolutamente inseparable, les interesaba saber cómo es posible que la combinación de sonidos pueda llegar a conmover y provocar en las personas las más variadas pasiones" (Bravo, 1997, p. 37).

Si canviem el punt de vista a una visió naturalista, en el llibre *La expresión de las emociones en el hombre y en los animales* (1872), podem observar que "Darwin [...] manifestó la idea de que las emociones, presentes tanto en los hombres como en los

animales, tienen una función de supervivencia, de manera que se constituye como algo innato.” (Citada per Trujillo Berzal, 2017, p. 6). És a dir, que ja fa més d'un segle que un gran científic i lliurepensador va definir les emocions com a naturals i amb una funció determinada en la nostra espècie.

Així doncs, ja fa segles que es parla, s'investiga i es busquen respostes sobre aquest fenomen que fa que la música desvetlli i remogui els sentiments i les emocions dels humans. Aquesta inquietud és la que els grans pensadors de l'època han pogut observar i anotar i per aquest motiu, poden afirmar que hi ha una estreta vinculació entre la música i les emocions.

Aline Reis (2018) menciona que “la danza permite conocer el propio cuerpo y, con eso, ampliar nuestra capacidad de expresión y de comunicación, lo que a su vez propicia el desarrollo de la autoestima” (§ 4). L'educació busca la felicitat plena en els infants, i una clau per aconseguir-ho és partint de l'autoestima dels alumnes. Però perquè depenem d'aquest factor per tenir una plena autonomia de nosaltres mateixos?

Més enllà d'altres definicions, el psicòleg Andreu Donato (s.d), defineix l'autoestima com “el nivell de confiança que té una persona en ella mateixa i en les capacitats per afrontar amb èxit qualsevol esdeveniment, tasca o situació” (§ 4). Una persona que s'estima és una persona sana que a conseqüència és feliç. Aquesta sensació positiva i saludable permet afrontar la vida amb esperança i ganes. “L'autoestima o estimació de la pròpia persona està estretament lligada amb la satisfacció subjectiva i personal amb la vida en general (felicitat). És causa i conseqüència de bones relacions afectives [...]” (Martín, 2019, § 4).

Sentir-se còmode i en un ambient relaxat és molt important per l'alumne, ja que tal com observa María Jesús Martín (2005), la importància del so en la presència del moviment és essencial perquè l'alumne s'expressi corporalment sense tensions:

Pero en la Educación Musical se da un paso más, y los ejercicios de movimiento tienden a que el niño aprenda a utilizar su propio cuerpo como si fuese un instrumento más de expresión. De esta manera, los planteamientos metodológicos que se presentan a través del movimiento ayudan a los alumnos no sólo a desinhibirse, y como consecuencia a expresarse corporalmente con mayor desenvoltura, sino a estar en consonancia con el hecho sonoro. Por eso es importante el uso de los sonidos en todos los planteamientos didácticos. (p. 126)

L'emoció del benestar emocional és molt important perquè ens proporciona un equilibri psicofisiològic i emocional, necessari per tenir un bon ànim, una bona capacitat i bona disposició per aprendre. Piquer (2016), defensa que "la música nos ayuda en nuestro desarrollo psíquico y emocional, proporcionándonos el equilibrio necesario para alcanzar un nivel adecuado de bienestar y felicidad" (p. 221).

Piquer (2016), per altra banda, també se centra en la relació entre l'anatomia humana i la música per explicar d'aquesta manera, la vinculació directa entre la música i les emocions:

La música es emoción, «el movimiento e impulso» del ser humano. Las emociones nos posicionan en nuestro entorno y son los pilares básicos sobre los que forjamos nuestra personalidad. Las emociones y la música comparten la misma región del cerebro; ambas se encuentran ubicadas en el córtex prefrontal, por lo que la música es capaz de provocar todo tipo de sentimientos. (p. 3)

Des d'un punt de vista anatòmic, gràcies al fet que les emocions i la música estan situades en la mateixa secció del cervell, entenem perquè aquesta relació és capaç de provocar-nos estats d'ànim. Així doncs, gràcies a tots els autors citats en aquest apartat que confirmen la relació que hi ha entre la música i el benestar dels alumnes, jo parteixo d'aquest punt per poder fer l'estudi de quina manera treballant cooperativament a través del moviment acompanyat per la música, es produeix aquesta millora en els alumnes.

1.4. Música en el currículum

En el currículum de la Generalitat de Catalunya (2016), es menciona que les manifestacions artístiques formen part del nostre entorn i permeten espais de relació en els quals flueixen experiències i emocions, i que l'educació artística també té una gran rellevància des d'una perspectiva social i cultural, ja aquestes manifestacions artístiques són generadores també d'espais d'experiència a l'entorn social que ens acull (centre escolar, barri, poble, ciutat...). El currículum defineix l'educació artística com a positiva per afavorir l'anàlisi de la realitat, per generar coneixement i per desenvolupar un pensament crític, obert i flexible, i creu que l'alumne ha d'aprendre a percebre, però també a produir a partir del coneixement i de la comprensió de si mateix i del seu entorn. En definitiva, "l'educació artística a l'educació primària té per objectiu desenvolupar les competències perceptives i d'expressió que permetin als alumnes comprendre el seu entorn i els mons artístics i culturals i adquirir eines per comunicar-se amb els llenguatges de les arts" (Generalitat de Catalunya, 2016, p. 129).

En el Currículum de la Generalitat de Catalunya (2016), en la introducció de l'àrea d'educació artística: visual i plàstica, música i dansa, ens recorda com l'art i l'educació pel cos van agafades de la mà en les realitzacions d'activitats, ja que comparteixen trets comuns que vinculen una matèria amb l'altra.

L'educació artística manté uns enllaços evidents amb l'educació física, en tant que totes dues treballen el sentit estètic i creatiu de l'expressió i comunicació corporal, de manera especial per mitjà de la dansa. La dansa ajuda l'alumnat a conèixer les seves possibilitats corporals, a respectar-se i respectar els altres, i a compartir una experiència corporal transmesa per mitjà dels sentits i enriquida amb la música. (p. 129)

Una de les capacitats que té com a objectiu desenvolupar l'àrea d'educació artística, i que es menciona en el currículum de la Generalitat de Catalunya (2016), és valorar i gaudir de la interacció en el grup, participar i generar experiències, experimentar les possibilitats expressives del moviment i les possibilitats que ofereix el cos, i apreciar que l'art és una manera de donar forma a les experiències, a les idees i a les emocions.

La dimensió de percepció, comprensió i valoració inclou les competències que fan que “una persona adopti una actitud activa i conscient davant de les realitats visuals i sonores (...). L’alumne comprèn i experimenta el món que l’envolta i és capaç de valorar i gaudir dels aspectes estètics que en formen part” (Generalitat de Catalunya, 2016, p. 129). Dues de les competències més importants que integra aquesta dimensió, i vinculen amb el treball, són la Competència 1, on es busca que l’alumne mostri hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l’entorn natural i cultural. I la competència 2, on es vol que l’alumne busqui elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques. Així doncs, si l’alumne té una actitud favorable i conscient, serà capaç de participar activament en una experiència artística, aconseguint així valorar i gaudir els seus aspectes més rellevants.

La dimensió Interpretació i producció, “inclou les competències que permeten que una persona s’expressi, interpreti, es comuniqui i gaudeixi utilitzant els llenguatges de les arts” (Generalitat de Catalunya, 2016, p. 130). Si l’alumne aprèn a distingir i interpretar els sons i les seves estructures, i domina la coordinació dels moviments amb aquests, serà capaç de compartir sentiments, idees i experiències estètiques mitjançant produccions artístiques. Aprendre a expressar-se, comunicar-se i interpretar és bàsic per assolir competències artístiques.

La dimensió Imaginació i creativitat inclou les competències que es relacionen amb l'art de crear i imaginar, i que "són qualitats inherents al gènere humà i que es poden desenvolupar i aprendre. [...] són una bona base per preparar individus flexibles i tolerants, qualitats fonamentals per a la vida en la societat actual" (Generalitat de Catalunya, 2016, p. 131). És bàsic que els alumnes sentin una atracció, emoció i satisfacció pel fet estètic dels llenguatges artístics (musical, visual, escènic). La imaginació i la creativitat han d'ajudar a apropar els alumnes a aquestes sensacions, sigui de forma individual o col·lectiva. En definitiva, és essencial que els alumnes despertin l'interès, i la valoració i el respecte pel fet artístic, per poder desenvolupar les competències pròpies d'aquesta dimensió.

2. MÈTODE

En aquest apartat es concreta l'elaboració del pla de treball, com el conjunt de tècniques i mètodes emprats. Dins d'aquest punt, i per ordre d'aparició, s'especifiquen els objectius formulats a l'inici del treball, les preguntes d'investigació que el projecte planteja respondre, els alumnes participants que formen part de la mostra, els materials necessaris, el procediment, i la metodologia de recerca aplicada.

2.1. Objectius

Els objectius que em proposo estan enfocats a indicar allò que vull aconseguir en finalitzar el projecte:

- Afavorir la cohesió de grup a través de treballar la música de forma cooperativa i dinàmica.
- Promoure l'aprenentatge i la motivació per la música únicament a través del moviment.

2.2. Pregunta d'investigació

- *Quines millores es produeixen treballant cooperativament únicament amb el moviment a l'assignatura de música?*
- *La motivació, la consciència corporal, l'estat d'ànim i la cohesió de grup milloren treballant la música cooperativament únicament a través del moviment?*

El meu TFG està enfocad en aplicar un mètode, per treballar la música a l'aula través del moviment i de la consciència corporal totalment de forma cooperativa. A través d'aquest treball es pretén observar i avaluar el desenvolupament dels quatre ítems

següents; la motivació per la música, la consciència corporal, la cohesió de grup i l'estat d'ànim.

2.3. Els participants

Aquest projecte s'ha dut a terme a l'Escola Pública d'Educació Infantil i Primària Cassià Costal, situada als antics terrenys de la RENFE de la ciutat de Girona. L'escola és de doble línia a tots els cursos menys a P4.

La mostra d'aquest projecte la constitueix un total de 53 estudiants (25 nens i 28 nenes) de les dues classes de 6è de l'escola. 6è A té un total de 27 (14 nens i 13 nenes), mentrestant 6è B té un total de 26 alumnes (12 nens i 14 nenes).

A la classe de 6è A hi ha detectats sis alumnes amb dificultats que necessiten una atenció especial. Els casos són els següents:

- Dos alumnes d'educació especial:
  - alumna amb un PI de primer de primària.
  - alumne amb un PI de tercer de primària.
- Un alumne deficient auditiu.
- Dos alumnes que assisteixen a l'aula d'acollida.
- Un alumne d'incorporació tardana (març del 2020).

A la classe de 6è B hi ha detectats deu alumnes amb dificultats que necessiten una atenció especial. Els casos són els següents:

- Tres alumnes d'educació especial:
  - alumna amb un PI de segon de primària i té una beca per assistir a *l'Espai Psicologia Girona*.
  - alumne amb un PI de tercer de primària.
  - alumne que rep una educació especial. Aquest alumne no té PI perquè l'EAP va dictaminar que no arribava al nivell determinat per fer-li.

- Quatre alumnes que assisteixen a l'aula d'acollida.
- Una alumna d'incorporació tardana (febrer del 2020).
- Dos alumnes que fan estudi assistit des d'aquest segon trimestre.
- Una alumna amb un cas d'absentisme escolar on Serveis Socials ha començat a intervenir durant aquest segon trimestre.

2.4. Els materials

Els materials que s'han utilitzat per a la realització d'aquest projecte són tres: dos de caràcter general a compartir per tota la classe, que són l'Elasticat i l'altaveu, i que l'escola és la responsable d'encarregar-se'n de la despesa econòmica i la responsabilitat d'obtenir-ho, i un d'àmbit individual, que implica un vestuari adient, i d'això se n'ha d'encarregar personalment cada alumne amb l'ajut de les famílies.

2.4.1. Elasticat

Farem servir una cinta elàstica com a material cooperatiu tot aprenent música a través del joc, com a únic material protagonista de totes les sessions. Aquesta cinta elàstica s'anomena Elasticat, i és una proposta didàctica de la Violant Olivares, mestra de música i de moviment nascuda a Barcelona. Aquesta cinta és composta pels set colors de l'Arc de Sant Martí, i està fet d'un material sedós i molt flexible. La fabricació del material està a càrrec de *Harmony Games*, que ven cada elàstic a 50 euros.

Figura 1. "Material elàstic Elasticat". Autor: Harmony Games. (s.d.). Extret de Elasticat.

<https://harmony-games.com/producte/elasticat/>

En la classe de música, es disposen de quatre Elasticats. Cada elàstic té una sivella als extrems que permet crear un cercle o unir diversos elàstics, en el nostre cas, fins a un màxim de quatre. També disposem d'un complement per al producte, que és un connector de 8 braços: 4 mascles – 4 femelles, que pot unir 4 elàstics en els 4 punts cardinals.

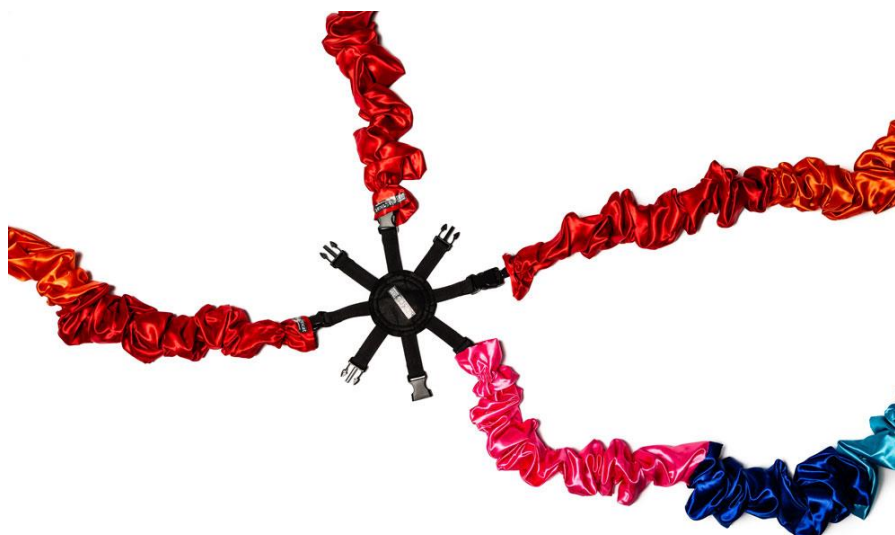

Figura 2. "Connector Elasticat". Autor: Harmony Games. (s.d). Extret de Connector Elasticat.

<https://harmony-games.com/producte/elasticat/>

2.4.2. Altaveu

Per cada sessió es necessitarà un altaveu amb connexió Bluetooth o memòria USB, per poder posar les músiques preparades prèviament. L'altaveu ha de tenir una potència suficient perquè s'escolti en tot el gimnàs interior, sempre procurant vetllar per la salut auditiva, ja que les orelles són òrgans complexos i delicats que cal protegir sobretot en els infants. L'altaveu també ha de ser dotat d'una bona qualitat de so, ja que la música és el fil conductor que guia les sessions, i per tant, sense una bona qualitat pot ser que no ens permeti distingir els diferents apartats de la música. La combinació de sons que marquen les estructures del moviment han de ser clares i precises. El so també és el que ens permet comunicar, sentir emocions i estats d'ànims, i per aquest motiu, com més bo sigui el so, més capaç serà de transmetre i arribar al públic.

2.4.3. Roba còmode

Donat que totes les classes estan basades en el moviment actiu del cos, és imprescindible que els alumnes portin per a cada sessió un conjunt de roba adequat, elàstic i còmode per moure's lliurement per l'espai amb facilitat. Portar roba apropiada per aquestes activitats, té un paper molt important en la salut mental de l'alumne, perquè ofereix un benestar físic que fa que els nens se sentin hàbils i capaços, fet que augmenta la seva autoestima. A més a més, la roba destinada per l'activitat física està feta de teixits que vetllen per evitar irritacions en la pell, i són absents de materials i funcions extres com caputxes, botons, elements punxeguts... També es demana que portin uns mitjons antiadherents per no relliscar en el parquet.

2.5. El procediment

Aquest punt està desglossat en quatre apartats diferents, que expliquen detalladament les quatre fases que defineixen el procediment del treball: les fases d'intervenció, els instruments de recollida de dades, el cronograma de l'estudi, i les formes d'anàlisi de les dades.

2.5.1. Les fases d'intervenció

El projecte d'innovació requereix sis sessions per ser aplicat. Cada sessió és d'una hora, i es fa (depenent del grup de 6è), a la primera o a la segona hora del matí dels divendres assenyalats. A continuació hi ha el calendari de les sis sessions amb l'esquema d'activitats per dia:

CALENDARI DE LES SESSIONS - MARÇ 2020					
Sessió 4 - Divendres 3		Sessió 5 - Divendres 10		Sessió 6 - Divendres 17	
09:00	10:00	09:00	10:00	09:00	10:00
a	a	a	a	a	a
10:00	11:00	10:00	11:00	10:00	11:00
6è A	6è B	6è A	6è B	6è A	6è B
- Passar qüestionari inicial individual		- Escalfament - Descubrim l'Elasticat:		- Escalfament - Rap per improvisar	

- Presentació del projecte (material, diari, imatges, vídeos, repartiment de sessions, objectius...)	Chaloupée (R. Aubry) - Improvisem amb l'Elasticat: Zydeko (Circ du Soleil) - Tancament	- "Rumbeta d'aquí i d'allà" (V. Olivares) - Tancament
--	--	--

Taula 1: calendari de les sessions - març 2020

CALENDARI DE LES SESSIONS - ABRIL 2020					
Sessió 4 - Divendres 3		Sessió 5 - Divendres 10		Sessió 6 - Divendres 17	
09:00	10:00	09:00	10:00	09:00	10:00
a	a	a	a	a	a
10:00	11:00	10:00	11:00	10:00	11:00
6è A	6è B	6è A	6è B	6è A	6è B
- Escalfament - Vals El Danubi blau (J. Strauss II) - Tancament		- Escalfament - <i>Pizzicato Sylvia</i> (L. Delibes) - Tancament		- Escalfament - Marxa del Trencaous (Txaikovski) - Tancament	

Taula 2: calendari de les sessions - abril 2020

Tal com es pot observar en la taula 2, cada sessió segueix una mateixa estructura que és la següent:

ESCALFAMENT
En cada sessió sempre es dedicaran deu minuts de preparació d'escalfament físic per establir un hàbit d'iniciació i d'escolta del cos. Cada escalfament està pensat per introduir l'activitat de cada sessió, d'aquesta manera, tots són diferents i es basen amb cançons d'estils diversos per ampliar la cultura musical de l'alumnat.
DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS
Les sessions d'aquest projecte estan preparades i organitzades, per a cada sessió, anar complicant el grau de dificultat dels moviments i les activitats a realitzar. Les sessions es realitzaran al gimnàs interior de l'escola, ja que podem gaudir d'un

parquet que ajuda a facilitar l'adaptació en l'espai.

TANCAMENT DE LES SESSIONS

El tancament de la sessió es farà amb la figura d'una rotllana, i serà el moment d'explicar qualsevol sensació que els alumnes tinguin ganes de compartir. Aquest espai servirà per fer una posada a la calma, i on la mestra també donarà el seu *feedback*. Els alumnes al final hauran de respondre les cinc preguntes sobre la sessió corresponent.

Taula 3: estructura de les sessions

2.5.2. Instruments de recollida de dades

En aquest treball de recerca i innovació s'utilitzen tres instruments de recollida diferents, a través d'una metodologia d'investigació mixta, quantitatiu i qualitatiu. A continuació procedeix a comentar el funcionament i les característiques dels quatre instruments de recollida de dades:

DIARI DE CAMP

El diari de camp és un instrument de recollida de dades subjectiva, ja que parteix de l'observació, la reflexió, l'anàlisi, la reflexió i el contrast d'idees que s'observen. Aquest estudi està fet durant les sis setmanes prèvies a la posada en pràctica amb els alumnes, posant el focus temàtic en diferents aspectes de l'àmbit escolar. En un primer instant, les quatre primeres setmanes han estat enfocades a descriure i a comentar el funcionament i l'estil de línia d'escola, per reportar de forma general, les característiques que la fan més destacables. En un segon moment, les dues setmanes restants han estat enfocades a investigar i a indagar posant el focus en el marc teòric del treball, per poder aportar més dades a comentar que amplii el tema principal entorn aquesta proposta d'innovació. Aquesta segona part ha estat una font més de dades que s'ha utilitzat per analitzar posteriorment com a diagnòstic de la pràctica quotidiana del centre.

Taula 4: funcionament i característiques del diari de camp

QÜESTIONARIS D'AVALUACIÓ

Els tres qüestionaris que respondran els alumnes, i que s'expliquen a continuació, estaran agrupats en un diari personal en forma de llibret, que serà personal i intransferible. Cada llibret tindrà una portada on cada alumne posarà les seves dades, i a més a més, la podrà personalitzar amb un dibuix. Aquest llibret és un instrument de fàcil comprensió i no requereix gaire temps per contestar-lo, ja que cada qüestionari està format per cinc preguntes on només tenen l'opció d'encerclar una sola resposta. El diari personal que tindrà cada alumne, es recollirà al final de cada tancament per poder procedir a l'anàlisi de les respostes.

- **Qüestionari d'avaluació inicial**

L'avaluació inicial es farà a través d'un qüestionari on han de valorar: la motivació que tenen per la música actualment, la relació amb els seus companys, les dinàmiques de classe, com cuiden el seu cos i si troben a faltar el moviment a l'aula.

- **Qüestionari d'avaluació contínua**

L'avaluació contínua es farà a través d'un qüestionari on els alumnes, en cada sessió (menys en la primera), han de valorar: la motivació per la sessió, la facilitat dels exercicis, la relació amb el grup, el treball en equip, i la participació personal en l'activitat.

- **Qüestionari d'avaluació final**

L'avaluació final es farà a través d'un qüestionari on els alumnes han de valorar: la motivació que tenen per la música actualment, la relació amb els seus companys, com és de bona les dinàmiques de classe, com de bo és el treball en equip, i valoració de les activitats amb moviment a l'aula.

Taula 5: funcionament i característiques dels qüestionaris

GRAVACIONS EN VÍDEO

Es faran les gravacions en vídeo de les cinc classes pràctiques per observar i analitzar al final de la realització del projecte, juntament amb el tutor de l'aula i la mestra especialista de música, el comportament, l'evolució i l'actitud general de la classe.

Taula 6: funcionament i característiques de les gravacions en vídeo

2.5.3. Cronograma de l'estudi

En el cronograma és on s'organitzen les tasques i s'especifica el moment en què es preveu realitzar les diferents activitats de l'estudi. En la graella es recullen les tasques explicades en el sub-subpunt 2.5.2., que són les següents:

INSTRUMENTS	SESSIONS							
	PRÈVI	1	2	3	4	5	6	FINAL
Mestre								
Diari de camp								
Anàlisi de dades								
Alumnes								
Qüestionari d'avaluació inicial								
Qüestionari d'avaluació contínua								
Qüestionari d'avaluació final								

Taula 7: cronograma de les sessions

2.5.4. Formes d'anàlisi de les dades

L'anàlisi de les dades és una feina que s'hagués dut setmanalment, després de cada sessió. Els resultats d'una classe sempre es diferenciarien de l'altra, per així establir una comparació més en els resultats del treball.

Recordant que cada qüestionari té cinc preguntes que cada una es puntua de l'1 al 10, procedeix a l'explicació de com s'hagués efectuat l'anàlisi de les dades:

- Amb el qüestionari inicial de cada alumne, s'hagués agafat els cinc números de resposta dels cinc ítems, i s'hauria sumat a la dels altres companys per fer una mitjana de cada pregunta amb totes les respostes. Finalment, amb el número resultat de cada ítem, cinc números en total, s'haurien sumat i dividit entre cinc, per establir un número com a mitjana de la classe que definiria l'estat inicial abans de realitzar el projecte.

- Amb els qüestionaris d'avaluació contínua de cada sessió, s'hagués fet el mateix procediment d'abstracció de resultats que el qüestionari d'avaluació inicial.
- Amb el qüestionari final de cada alumne, s'hagués fet com en els exemples dels qüestionaris anteriors. Finalment, amb el número resultat de cada ítem, cinc números en total, s'haurien sumat per establir un número com a mitjana de la classe com a estat final després de realitzar el projecte.

Un cop hagués tingut totes les dades dels qüestionaris entrades a les taules, procediria a fer els diagrames de barres per determinar el progrés de cada ítem d'avaluació el transcurs de les sessions. L'eix vertical (Y) conté les dades quantitatives, que són els nombres de l'1 al 10, que equivalen a la nota de cada ítem. L'eix horitzontal (X) conté les variables de cada sessió, que en aquest cas s'ordenaran per ordre lògic de successió en el temps. En totes les gràfiques s'inclouria la línia de tendència, ja que pronostica valors futurs, i que ajuden a determinar com seria l'evolució de les sessions en cas que en un cas hipotètic se'n fessin més.

Les gràfiques que hagués elaborat per valorar les comparacions i el progrés entre les diferents sessions serien les següents:

ASSUMPTE D'ANÀLISIS	VARIABLES	
	VARIABLES CATEGÒRIQUES POSSIBLES (X)	QUANTITATIVES POSSIBLES (Y)
Evolució de l'ítem de la motivació per la música durant les sis sessions.	Sessió 1, sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Evolució de l'ítem de la relació amb els companys durant les sis sessions.	Sessió 1, sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Evolució ítem de la	Sessió 2, sessió 3, sessió 4,	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

facilitat dels exercicis durant les cinc últimes sessions.	sessió 5 i sessió 6	
Evolució ítem del treball en equip durant les cinc últimes sessions.	Sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Evolució ítem de la participació durant les cinc últimes sessions.	Sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Valoració de les activitats de moviment a l'aula durant les cinc últimes sessions.	Sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Valoració de la consciència corporal a l'aula durant les cinc últimes sessions.	Sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Evolució amb la mitjana global de cada una de les sis sessions	Sessió 1, sessió 2, sessió 3, sessió 4, sessió 5 i sessió 6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Taula 8: exemple de les gràfiques a elaborar

2.6. La metodologia de recerca aplicada

Un dels grans autors de referència que emmarquen i condueixen la línia d'aquest treball és Dalcroze amb el seu estudi del treball corporal. Enriqueta (2015), es centra en l'estudi de tres autors en concret, un d'ells Dalcroze, i presenta la visió d'aquest en relació a:

APRENTATGE RÍTMIC	MITJANS D'EXPRESSIONÓ	IMPROVISACIÓ	ELEMENTS EXPRESSIUS
<p>Dalcroze parteix dels moviments naturals del nen i treballa sempre amb el cos en moviment.</p>	<p>Dalcroze s'associa al moviment. L'alumne pot desenvolupar i treballar la intel·ligència cinestèsica quan imita ràpidament a través del cos.</p>	<p>Dalcroze basa la improvisació conscient d'elements coneguts i treballa l'exploració lliure.</p>	<p>El ritme i la melodia tenen la mateixa importància. L'infant ha d'experimentar la música amb el cos, amb el pensament i amb el sentiment.</p>
<p>L'infant ha d'experimentar la música amb el cos, amb el pensament i amb el sentiment.</p>	<p>La Rítmica Dalcroze treballa la relació música-individu amb la tècnica musical (ritme, pulsació, compàs...) i l'expressió corporal, com amb la dansa i en la coreografia.</p>	<p>La improvisació corporal ha d'experimentar per mitjà dels moviments lliures les diferents característiques musicals enteses. Els alumnes dalcrozians són molt hàbils la improvisació musical.</p>	<p>Les activitats rítmiques porten a l'alumne a experimentar amb el seu cos els diferents matisos de "tempo", dinàmiques, frases, etc. Desenvolupa una gran sensibilitat cap als elements expressius com la creativitat, i cap als elements emotius, com la sensibilitat.</p>

Taula 9: línia de treball basada en Dalcroze.

La base de la metodologia d'aquest treball és l'experimentació d'un material nou i poc usual a les escoles. Per aquest motiu el presento com un projecte d'innovació, ja que modifica el plantejament d'organització dels estudiants, l'aula, els materials i la metodologia de l'aula de música que s'utilitza habitualment.

En el desenvolupament del projecte se segueix una metodologia d'investigació mixta. En una primera fase, s'ha utilitzat una metodologia qualitativa a través de les sis setmanes d'observació subjectiva de la vida escolar del centre (diari de camp). En segona fase, i partint dels resultats de l'observació qualitativa establerta prèviament, s'hagués utilitzat una metodologia quantitativa on els alumnes haguessin valorat a través de set qüestionaris numèrics, diferents ítems relacionats amb les sessions pràctiques.

La metodologia de recerca aplicada, implica els rols del professorat amb l'objectiu de desenvolupar professionalment un procés basat en la reflexió sobre la pràctica per generar conclusions col·lectives. Fer participants més docents en el projecte, millora la confiança, cohesiona i estreta la relació entre mestres. Afavorir l'intercanvi d'idees i la discussió entre iguals enriqueix els resultats i els fa més complets.

Un cop s'hagin extret els resultats de les dades, es procedirà a tancar i concloure el projecte a partir de dues línies diferents. Per una banda, es donarà l'opció de retornar el diari a tots aquells alumnes que ho desitgin, per mostrar-lo a les famílies o per guardar-lo com a record, i per altra banda, sempre amb l'autorització dels tutors, es penjaran els vídeos gravats a la web de l'escola per compartir-los amb les famílies i els amics de l'alumnat, per així, donar un valor a la feina feta i al treball i esforç realitzat.

3. RESULTATS

El resultat d'aquest treball ha estat el procés de creació i disseny d'una unitat didàctica de música (vegeu a l'annex 6.2.), que ahora, posa en pràctica la investigació i l'estudi de la pregunta d'hipòtesi, que desencadena i se sosté a partir d'un marc teòric. El resultat doncs, no és obtingut a partir d'una investigació real amb una mostra que ha ofert dades a analitzar, sinó que ha sigut deixar perfectament preparada la programació de les sessions.

Les expectatives sobre els compliments de les dues preguntes d'hipòtesis que em vaig formular a l'inici del treball, no s'han pogut respondre a través d'una aplicació pràctica, tal com a mi m'hagués agradat. Tot i això, em baso en el suport teòric d'aquest treball, fet a partir de l'estudi i la recerca, com a fonament per establir que és viable que aplicant la unitat didàctica creada en una aula, es produeixin millores significatives en l'alumnat.

El que he après a través de l'elaboració d'aquest treball, és a fer una recerca i investigació rigorosa per la creació del marc teòric, on he ampliat els meus coneixements a partir de les fonamentacions sobre els conceptes d'estudi fets per autors de referència.

La unitat didàctica que ofereixo és innovadora perquè no aplica cap metodologia utilitzada anteriorment dins la línia d'escola, i dona una volta a la forma d'ensenyar habitual a l'aula de música. La pràctica ofereix fer la música sense taules ni cadires, sense llibres ni quaderns de text i a més a més, necessita modificar l'espai de l'aula tradicional de música i necessita variar la vestimenta diària de carrer. L'aplicació pràctica d'aquest treball també modifica l'organització i l'agrupament de l'alumnat, per partir d'un treball cooperatiu que amplia els mètodes vivencials d'aprenentatge. La figura del mestre adopta un rol diferent, ja que ara ja no és únicament el transmissor

dels coneixements com habitualment transcorria, sinó que passa a ser el guia que suggereix reptes que es posen en pràctica i participa activament en les activitats.

D'aquest projecte he tret un benefici experimental i experiencial molt positiu, que ha sigut tenir el material a les mans i experimentar amb ell a l'aula. A més a més, he establert contacte amb Violant Olivares, per demanar plaça a un dels tallers que oferia per formar a docents amb l'Elasticat, per encarar amb més professionalitat el projecte.

He tingut l'ocasió de demanar un comentari d'aquest treball a l'especialista de música de l'escola Cassià Costal, la Marta Albertí, i la creadora del material, la Violant Olivares (vegeu a l'annex 6.3. i 6.4.). Elles dues s'han llegit el treball, juntament amb la unitat didàctica que l'acompanya, per donar una opinió de com podrien ser els resultats del projecte. Les seves opinions i propostes de millora m'han ajudat a complementar alguns punts del treball, i les seves respostes a les quatre preguntes formulades han estat de suport i acceptació cap aquest projecte, ja que a trets generals, creuen que aquesta metodologia proposada obtindria resultats beneficiosos quant a millorar les relacions grupals entre iguals, potenciar i millorar l'autoestima i les emocions als alumnes, despertar la sensibilització i descobriment cap a la música, i ser conscient de la consciència corporal a través de les seves capacitats i limitacions.

4.**DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS**

Generalment quan es parla de música, ens ve la idea d'un art creatiu i vivencial, perquè és una forma de comunicació que va més enllà de les paraules i a més a més, és universal. Ja són molts els estudis publicats que justifiquen i acrediten els múltiples beneficis de la música en les persones, i més notablement, en els infants. Viure la música des de ben petit és altament aconsellable per potenciar experiències sensorials i motrius que ajuden als infants a desenvolupar i a millorar l'educació de l'oïda, la concentració, la creativitat, i a canalitzar els sentiments i les emocions. En definitiva, la música és un art estimulant que s'ha de basar en l'experiència vivencial, per treure el màxim rendiment durant el procés maduratiu i d'aprenentatge dels infants.

La metodologia innovadora parteix de la vivencialitat, la dinàmica, i el joc viu i despert dins de l'assignatura de música gràcies a l'Elasticat. A continuació adjunto amb un mapa conceptual, la xarxa de conceptes bàsics que defineixen aquesta cinta elàstica:

Aquesta cinta elàstica va ser creada com a material cooperatiu, per enfortir les relacions grupals, la cohesió i el gaudi col·lectiu, tot aprenent a través del joc i desenvolupant la creativitat. Està fet de làtex quirúrgic, és molt resistent i té molta elasticitat. Cada Elasticat té 7 colors i està pensat per unes 7 persones.

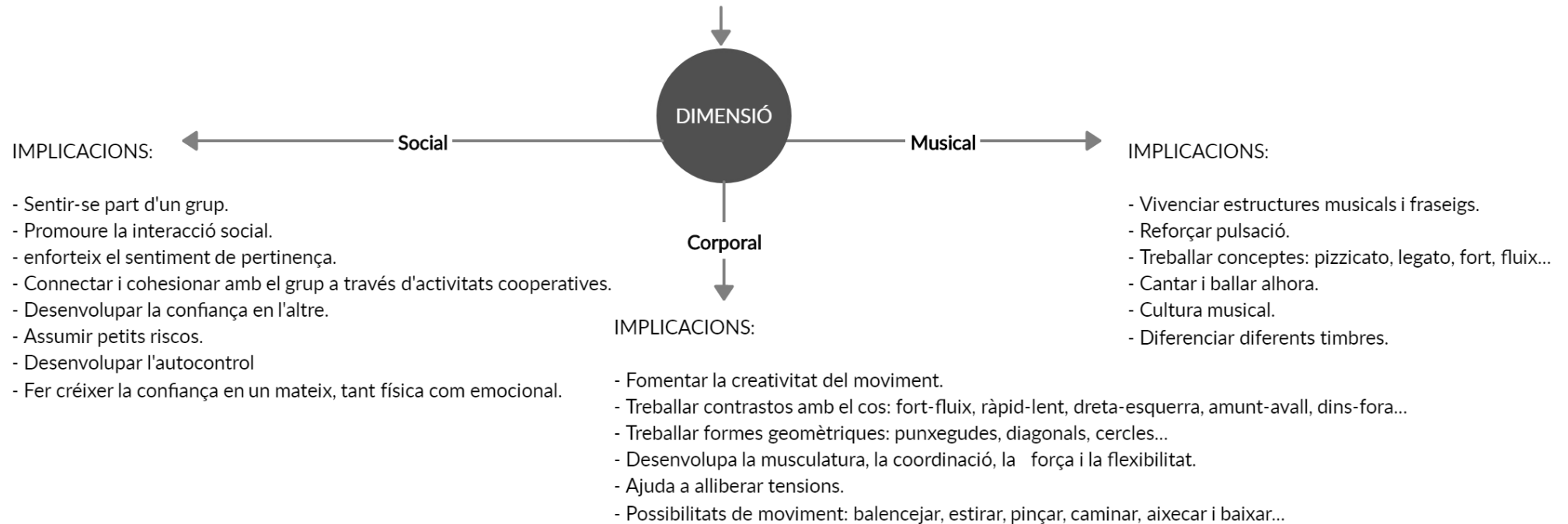

Figura 3. Mapa conceptual Elasticat.

Una de les limitacions més grans del projecte ha estat sobretot, la impossibilitat d'aplicar la part pràctica a l'escola. Només he tingut el temps suficient per fer l'anàlisi de la realitat del centre i de la mostra, que m'ha permès establir un punt de partida molt interessant que m'ha ajudat a desenvolupar aquest treball.

Una de les propostes de millora que aplicaria en el meu treball, seria doblar les sessions pràctiques perquè els alumnes tinguessin l'oportunitat de tenir més temps d'assimilar la nova forma de treball, el nou espai, i el nou material, i fer un espectacle final dedicat als familiars dels alumnes per valorar públicament l'esforç i la dedicació. També seria interessant aplicar-ho amb un alumnat d'un rang d'edat molt diferent de la de la mostra establerta, per contrastar i comparar altres punts com la diferència de temps d'adaptació al nou mètode o la velocitat de millora o progrés en els ítems a avaluar.

Les implicacions ètiques que abasta aquest treball són variats. Per un costat es toca el tema de la salut com a un factor molt important a tenir en compte en infants, ja que un dels objectius que té aquest projecte és millorar i potenciar la consciència corporal a través del moviment. També es dona molt valor a la higiene, insistint en l'ús de mitjans especials per dur a terme les activitats, i amb la utilització d'una roba còmode i esportiva. Tot això doncs, de forma implícita, finalment es transforma en l'adquisició d'hàbits saludables i de rutines per part de l'alumnat que els capacita i els hi dona eines per ser autònoms.

És interessant reconèixer i comentar que aquest tema no es pot agafar a la lleugera sense tenir en compte que de forma indirecta, també implica a les famílies, ja que els hi demana una responsabilitat perquè els infants assisteixin a les sessions amb la indumentària que es demana. En les sessions pràctiques, els alumnes pot ser que qüestionin el model cultural familiar respecte l'exercici físic i la consciència física interioritzada amb els anys, i la implicació de les famílies en aquest aspecte és continuar potenciant i impulsant els bons hàbits saludables que afecten el físic i a la higiene de l'infant.

La proposta d'aquest projecte és inclusiva en diferents aspectes. En un primer lloc, no diferencia aquells que tenen accés a la cultura i a la música dels que no, ja que tots parteixen del mateix punt i no se'ls separa per nivells ni coneixements. En segon lloc, les sessions estan lluny del model tradicional, i això comporta que no hi hagi possibilitat de discriminar o evidenciar els alumnes que tenen dificultats d'aprenentatge, ja que no es premia l'assoliment teòric de conceptes. En tercer lloc, es parteix de la interculturalitat com un aspecte molt beneficiós i ric, i a més a més no es veuen implicats ni els factors culturals ni econòmics de les famílies. I finalment, pel motiu que no tothom té fàcil accés a una educació musical complementaria, aquest projecte dona una igual oportunitat a tots els alumnes de gaudir de la música sense posar en evidència el nivell de continguts musicals assolits.

Les conclusions més significatives que abstric del treball de tot aquest procés és:

- 1) Crec que totes les propostes educatives a implementar en els infants on s'hagin d'implicar i participar activament, i on l'eix vertebrador sigui el moviment, poden produir i desencadenar, en més o menys intensitat, una resposta positiva.
- 2) Els infants aprecien gaudir de totes les activitats que tinguin una relació amb part lúdica, ja que forma part de la seva naturalesa dins aquesta etapa de la vida.
- 3) El treball del projecte que es proposa en aquest document, tot i finalment no haver realitzat cap estudi pràctic, tinc la certesa que a grans trets, hagués provocat algun benefici en el benestar psíquic i educatiu de l'alumne.
- 4) Quan els infants se centren en els aspectes innovadors de l'activitat, i estan motivats per les experiències diferents, desencadenen actituds favorables que fan que es vegin capaços d'assolir els objectius d'aquestes propostes.
- 5) L'àrea de música permet fàcilment treballar tots els continguts de manera vivencial, pel qual fa que aquesta matèria sigui atractiva a ulls dels alumnes.

5. REFERÈNCIES DOCUMENTALS

Aline Reis. (2018). La biodanza en la infancia, una forma de educar para la vida. *Revista electrónica de ciencia, tecnología, sociedad y cultura: Tendencias de la Educación*.
https://www.tendencias21.net/La-biodanza-en-la-infancia-una-forma-de-educar-para-la-vida_a25669.html

Ana Piquer Garcia. (2016). Relación entre música y emociones. *CEFIRE*, 1-11.
http://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500005284285%09&name=DLFE-964697.pdf

Andreu Donato. (s.d.). Com millorar l'autoestima. *Fundació Orienta*.
<https://www.fundacioorienta.com/como-mejorar-la-autoestima/>

Arís Redó, N. (2010). La educación emocional y la comunicación escolar. *Vivat Academia*, 0(113), 79. <https://doi.org/10.15178/va.2010.113.79-87>

Arreguín, H. Z. (2019). *La música en Aristóteles Music in Aristotle Y él , Orfeo , consolando con la cóncava cítara su desgraciado voltea el viento se paró (Virgilio , Geórgicas : 465-485).* 19, 149-163.

Barniol, E. (2015). Metodologia comparada en l'educació musical: Kodàly, Orff i Dalcroze. Implicacions per a la construcció d'una Didàctica de la Música. *Comunicació educativa*, 17, 22. <https://doi.org/10.17345/comeduc200422-26>

Bravo, C. G. (1997). compendium musicae, un primer paso para la mecanización del mundo.pdf. *Revista ciencias*, 45, 36-43.

Harmony Games. (s.d.-a). *Connector ElasticAT*. <https://harmony-games.com/producte/connector-elasticat/>

Harmony Games. (s.d.-b). *Elasticat*. <https://harmony-games.com/producte/elasticat/>

Herrera, S. (1994). La importancia del movimiento en la educación musical. *Aula de*

Innovación Educativa, 24, 1-7.

Martín, C. (2019). Autoestima. *Viquipèdia*. <https://ca.wikipedia.org/wiki/Autoestima>

Martín Escobar, M. (2005). Del movimiento a la danza en la educación musical. *Educatio Siglo XXI*, 23(23), 125-140.

Mosquera Cabrera, I. (2013). Influencia de la música en las emociones: una breve revisión. *Realitas: revista de Ciencias Sociales, Humanas y Artes*, 1(2), 34-38.

Olivares, V. (s.d.). *30 JOCS AMB L' ELASTICAT PER A CANTAR I BALLAR*. 1-12.

Ortín, R. (2015). *MÚSICA*. 1-13.

Sánchez Ariño, S., Cañabate Ortiz, D., Calbó Angrill, M., & Viscarro Tomás, I. (2014). Música, movimiento y danza: un enfoque integrador para la formación inicial del profesorado. *Educatio Siglo XXI*, 32(3), 145. <https://doi.org/10.6018/j/211021>

Teresa, M., & Figueras, S. (2007). *Compartir Per Créixer a L' Escenari De La " Rotllana ."* 1-150.

Trujillo Berzal, L. (2017). *La educación emocional a través de la música*. 57.

Vargas, A. (2010). *Música y movimiento: una experiencia rítmica. Reflexiones y Experiencias Innovadoras en el Aula*. 16, 1-12.

6.**ANNEXOS****6.1. Estudi realitzat dins del diari de camp**

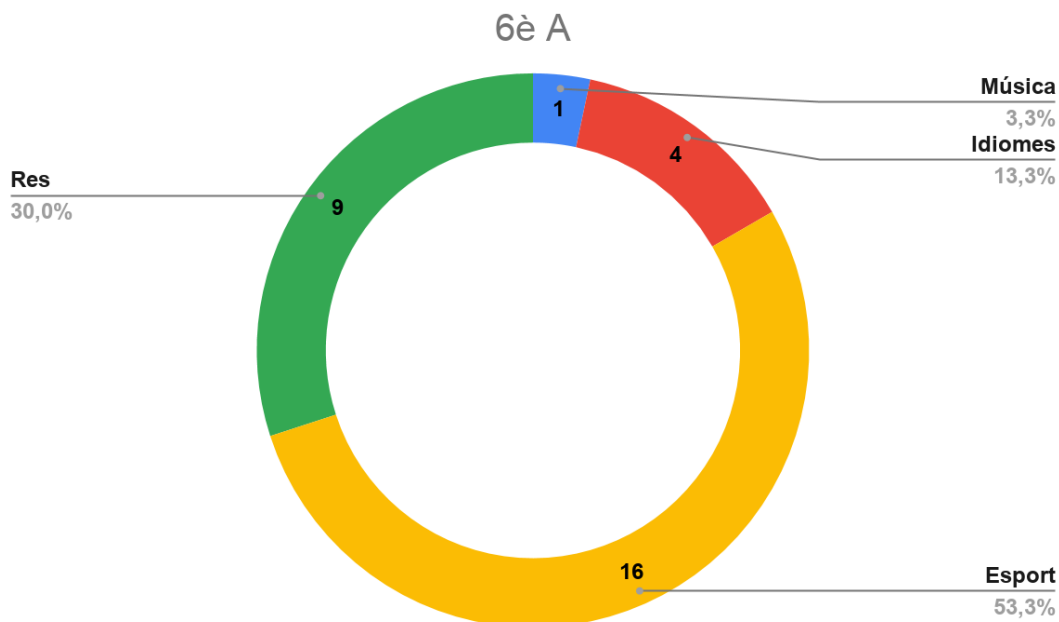
M'interessa enfocar l'observació d'aquesta setmana en l'estudi de les activitats extraescolars, acotant l'angle de visió en la música, dels alumnes de 6è. Gràcies a aquest petit anàlisi podré establir quin és el punt de partida de la realitat del centre.

El meu TFG està enfocat en treballar la música de forma cooperativa a través únicament del moviment. D'aquesta manera, es busca a través d'aquesta assignatura, que aquest treball en equip on se senten part d'un grup, ajudi i motivi als alumnes a desenvolupar la musculatura, treballar la força i la flexibilitat. Aquest cercle de confiança tant física com emocional que intentarem crear durant les cinc sessions d'aplicació, serà bàsica per alliberar tensions i gaudir de la música a través de la consciència corporal.

Dins l'escola, a part de fer l'assignatura d'educació física, la qual dediquen 1 h 45 minuts a la setmana, la resta de classes es fan de forma força tradicional, fet que condiona a l'estat físic i mental dels alumnes en tenir l'obligació d'estar la resta d'hores asseguts. Si aquesta realitat se suma a què hi ha alumnes que no tenen pràctica física més enllà de les del centre escolar, amb els anys pot ser perjudicial, ja que el moviment aporta molts beneficis al creixement d'un infant.

Conèixer quin tipus d'activitats extraescolars tenen els alumnes de 6è, per una banda em servirà per determinar quin tant per cent d'alumnes inclouen la pràctica i el treball del cos en les seves rutines setmanals, i per altra banda, saber quants alumnes senten motivació per la música fora l'horari escolar.

He demanat a la coordinadora si em podria facilitar informació sobre les activitats extraescolars dels alumnes de l'últim curs, i ha accedit encantada. Seguidament procedeixo a analitzar la informació que m'han donat.

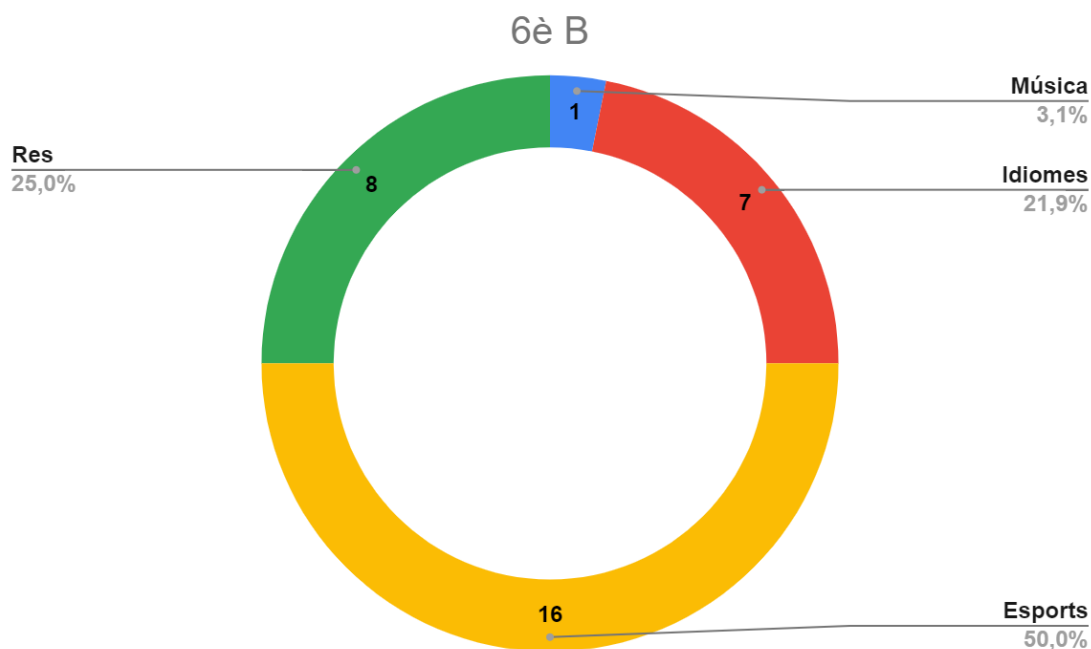

La classe de **6è A** té 27 alumnes, dels quals 18 fan una extraescolar. D'aquests 18 alumnes, 16 són els que practiquen una extraescolar esportiva, és a dir, la majoria. Idiomes és la segona extraescolar més escollida (tot i que hi ha pocs alumnes que la cursin), mentrestant que música és la que té menys èxit entre els ells i elles.

Extraescolar	Alumnes 6è A	%
Esport	16 alumnes	53,3%
Idiomes	4 alumnes	13,3%
Música	1 alumne	3,3%
Res	9 alumnes	30%

Només són tres estudiants, els que combinen més d'una activitat extraescolar. En aquesta classe, l'alumna que estudia música com a extraescolar, també ho combina amb música i idiomes.

Combinacions	Alumnes 6è A	Total
Idiomes + Esport	2 alumnes	2
Idiomes + música	1 alumne	
Esport + música	1 alumne	1
		3

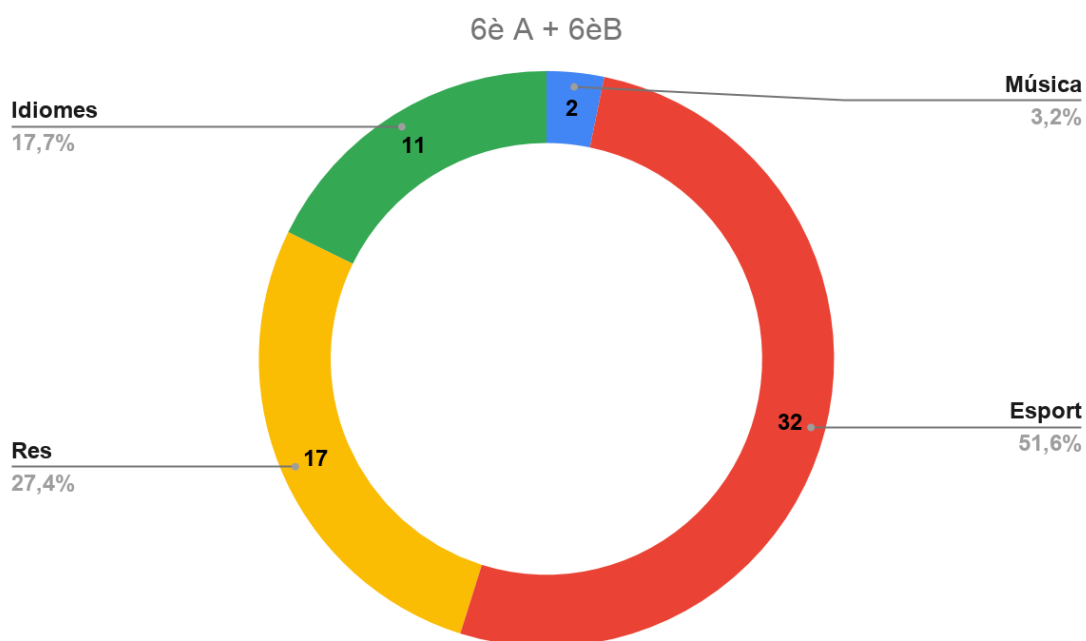
La classe de **6è B** té 26 alumnes, dels quals només 18 són els que fan una extraescolar de qualsevol mena, mentre que 8 alumnes no fan res. D'aquests 18 alumnes, 16 són els que practiquen una extraescolar esportiva, concretament la meitat de la classe (50%). Idiomes és la segona extraescolar més escollida (tot i que hi ha pocs alumnes que la cursin), mentrestant que música és la que té menys èxit entre els ells i elles.

Extraescolar	Alumnes	%
Esport	16 alumnes	50,0%
Idiomes	7 alumnes	21,9%
Música	1 alumne	3,1%
Res	8 alumnes	25,0%

Només són sis alumnes, els que combinen més d'una activitat extraescolar com idiomes i esport, ja que en aquest cas, a diferència de l'altra classe, l'alumne que estudia música fora l'escola no combina amb esport i idiomes a la vegada.

Combinacions	Alumnes 6è B	Total
Idiomes + Esport	5 alumnes	5
Idiomes + música	1 alumne	1
		6

Després d'analitzar les extraescolars de cada classe posaré en comú les semblances que tenen que m'interessen pel meu TFG, que se centren en la part esportiva i musical dels alumnes, per determinar quin és el seu punt de partida a l'hora de fer les sessions pràctiques.

Semblances			
	6è A	6è B	
	53 alumnes total		%
Música	1 alumne	1 alumne	3,2%
Esport	16 alumnes	16 alumnes	51,6%
Res	9 alumnes	8 alumnes	27,4%

Diferències			
	6è A	6è B	
	53 alumnes total		%
Idiomes	7 alumnes	4 alumnes	18,16%

Tal com es pot observar, les semblances pel que fa a nombre d'alumnat que fa una extraescolar o un altre són les mateixes, excepte en un dels casos, els idiomes. En aquest aspecte 6è A té només 4 estudiants que estudiïn idiomes, mentrestant que 6è B té tres estudiants més, sumant així un total de 7 estudiants. Tot i que ara que ja sé aquesta dada, la deixaré a part perquè no m'interessa centrar-me en els idiomes.

6.2. Unitat didàctica

CALENDARI DE LES SESSIONS - MARÇ 2020					
Sessió 1 - Divendres 13		Sessió 2 - Divendres 20		Sessió 3 - Divendres 27	
09:00 a 10:00	10:00 a 11:00	09:00 a 10:00	10:00 a 11:00	09:00 a 10:00	10:00 a 11:00
6è A	6è B	6è A	6è B	6è A	6è B
- Passar qüestionari inicial individual - Presentació del projecte (material, diari, imatges, vídeos, repartiment de sessions, objectius...)		- Escalfament - Descubrim l'Elasticat: Chaloupée (R. Aubry) - Improvisem amb l'Elasticat: Zydeko (Circ du Soleil) - Tancament		- Escalfament - Rap per improvisar - "Rumbeta d'aquí i d'allà" (V. Olivares) - Tancament	

CALENDARI DE LES SESSIONS - ABRIL 2020					
Sessió 4 - Divendres 3		Sessió 5 - Divendres 10		Sessió 6 - Divendres 17	
09:00 a 10:00	10:00 a 11:00	09:00 a 10:00	10:00 a 11:00	09:00 a 10:00	10:00 a 11:00
6è A	6è B	6è A	6è B	6è A	6è B
- Escalfament - Vals El Danubi blau (J. Strauss II) - Tancament		- Escalfament - <i>Pizzicato Sylvia</i> (L. Delibes) - Tancament		- Escalfament - Marxa del Trencanous (Txaikovski) - Tancament	

PROJECTE D'INNOVACIÓ: ELASTICAT				
GRUP CLASSE	CURS	DURADA	PERÍODE	PRACTICANT
6è de Primària (Cicle Superior)	2019-2020	6 hores cada classe	2n trimestre	Cèlia Colomer
PRINCIPAL ÀREA IMPLICADA	JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE			
ÀMBIT ARTÍSTIC: Àrea d'educació artística: visual i plàstica, música i dansa	<p>Aquest projecte es basa a aplicar una proposta innovadora en l'assignatura de música, després de fer una diagnosi de la pràctica quotidiana del centre on s'ha determinat que: a l'aula de música no es treballa sovint per grups cooperatius, que millorar les dinàmiques del grup i treballar el respecte i la diversitat, que no hi ha motivació per l'estudi de la música fora l'escola, ja que només és un alumne de cada classe el que assisteix a l'escola de música, i que partim de què tenim un 51,1% de la mostra que practica esport, i això fa evident que un tant per cent elevat dels alumnes són sedentaris i no vetllen per la seva salut física.</p> <p>Aquest projecte té com a objectiu treballar la condició física a l'aula de música a través del moviment amb grups cooperatius, a través d'un material molt innovador:</p>			
ÀREES/MATÈRIES				
ÀMBIT D'EDUCACIÓ EN VALORS: Àrea d'educació en valors socials i cívics ÀMBIT D'EDUCACIÓ FÍSICA:				

Àrea d'educació física	<p>L'Elasticat. Aquesta cinta permet apropar els alumnes a noves vivències que ajudin a treballar els continguts musicals (ritme, pulsació, compàs, frases musicals, estructures...), permet incloure el treball cooperatiu a través del joc i el moviment, afavoreix la interacció social, cohesiona el grup, enforteix el sentiment de pertinença, millora l'autocontrol i fomenta la creativitat, treballa el to muscular, la postura, la respiració-relaxació, allibera tensions, desenvolupa musculatura i millora la flexibilitat.</p> <p>Les sessions d'aquest projecte estan preparades i organitzades, per a cada sessió, anar complicant el grau de dificultat dels moviments i les activitats a realitzar. Les classes estan pensades per a dur a terme la música sense el llibre teòric ni quadern d'exercicis, i en conseqüència, sense taules ni cadires. Això ens porta doncs, a realitzar les sessions en moviment tota l'estona, i per aquest motiu, es demana als alumnes roba còmode i mitjans antiadherents per una millor mobilitat. Les sessions es realitzaran al gimnàs interior de l'escola, ja que podem gaudir d'un parquet que ajuda a facilitar l'adaptació en l'espai, i tindrem a disposició un altaveu portàtil comprat.</p> <p>En cada sessió sempre es dediquen deu minuts de preparació d'escalfament físic per establir un hàbit d'iniciació i d'escolta del cos. Totes les músiques que sonen durant</p>
------------------------	---

les sessions del projecte no són escollides a l'atzar, sinó que he intentat fer una tria molt variada per ampliar el repertori de la cultura musical a través de músiques de diferents èpoques i estils (R&B, '70, '80, clàssic, pop...), de diferents estructures com el rondó o el vals, o de diferents formes musicals com música instrumental, música descriptiva, músiques de bandes sonores o música vocal. D'aquesta manera també fem educació auditiva i ampliem coneixements, ja que moltes vegades els infants basen el seu repertori musical amb què senten normalment (el registre infantil o el que sona a la ràdio), i d'aquesta manera tenen l'oportunitat de passar-s'ho bé i gaudir amb melodies desconegudes i diferents de les habituals.

La figura grupal que protagonitza totes les sessions és la rotllana en grup, ja que és la formació més ideal per partir del moviment per treballar la inclusió, la cooperació i la cohesió social. La rotllana permet incloure tots els alumnes dins i fer-los protagonistes per igual de l'activitat, també és una figura d'acollida i d'acceptació grupal. Amb la rotllana es posen en pràctica les activitats relacionals i es forgen sensacions d'acolliment, harmonia i seguretat que afavoreixen el vincle amb un mateix, amb els altres i amb l'entorn. A la rotllana s'acull la diferència de la història individual de cadascú, paisatges de vida que a vegades comporta pèrdua, separació, malaltia, carències afectives. Moments de gelosia, de por, de fragilitat i d'alegria. I

també hi caben totes les maneres de ser i de mostrar-se. L'Elasticat ens permet doncs, a través de la rotllana, posar en pràctica totes aquestes habilitats i sensacions que al llarg del temps són molt positives per desenvolupar un estat d'equilibri entre la persona i el seu entorn sociocultural, que garanteix la seva participació dins del grup, la millora l'intel·lectual i potencia les relacions per aconseguir un benestar i qualitat de vida.

Es faran les gravacions en vídeo de les cinc classes pràctiques per observar i analitzar al final de la realització del projecte, juntament amb el tutor de l'aula i la mestra especialista de música, el comportament, l'evolució i l'actitud general de la classe. Alguns dels millors vídeos, sempre amb l'autorització dels tutors, es penjarien a la web de l'escola per compartir-los amb les famílies i els amics de l'alumnat, per així, donar un valor a la feina feta i al treball i esforç realitzat.

Finalment doncs, comentar que aquest projecte neix d'una motivació personal entorn la dansa i la música, dues arts que m'ha acompanyat d'ençà que era ben petita, i que encara perduren com a estil de vida en les meves rutines diàries perquè em segueixin ajudant a créixer com una persona crítica i formada.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES							
C. Comunicativa, lingüística i audiovisual	C. Matemàtica	C. Coneixement i interacció amb el món físic	C. Artística i cultural	C. Digital	C. Social i ciutadana	C. Aprendre a aprendre	C. Autonomia, iniciativa personal i emprenedoria
			X		X	X	X
COMPETÈNCIES D'ÀREA PER DIMENSIONS							
<p>ÀMBIT ARTÍSTIC: Àrea d'educació artística: visual i plàstica, música i dansa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Dimensió interpretació i producció:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Competència 5. Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se. • Competència 6. Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical. • Competència 7. Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic, per expressar-se, interpretar i comunicar-se. • <u>Dimensió imaginació i creativitat:</u> 							

- Competència 8. Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.

ÀMBIT D'EDUCACIÓ EN VALORS: Àrea d'educació en valors socials i cívics

- Dimensió personal:

- Competència 2. Desenvolupar habilitats per fer front als canvis i a les dificultats per assolir un benestar personal.

- Dimensió interpersonal:

- Competència 6. Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu que promoguin el compromís personal i les actituds de convivència.

ÀMBIT D'EDUCACIÓ FÍSICA: Àrea d'educació física

- Dimensió hàbits saludables:

- Competència 4. Valorar la pràctica habitual de l'activitat física com a factor beneficiós per a la salut.

- Dimensió expressió i comunicació corporal:

- Competència 6. Prendre part en activitats col·lectives d'expressió i comunicació corporal per afavorir la relació amb els altres.

OBJECTIUS D'APRENTATGE		CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	
1	<p>Dominar la consciència i control del cos en repòs i en moviment.</p> <p>Valorar de forma individual i col·lectiva el treball des del punt de vista motriu.</p>	<p>Domini de la consciència i control del cos en repòs i en moviment</p>	1	<p>Desenvolupar conductes actives per incrementar la condició física, ajustant la pròpia actuació a les pròpies possibilitats i limitacions corporals.</p>
2	<p>Coordinar les possibilitats corporals amb la música.</p>	<p>Sincronitzacions de música i moviment.</p> <p>Interpretació col·lectiva: coordinació amb els acompanyants en el cant i la dansa col·lectius i atenció al director.</p>	2	<p>Interpretar la cançó a través del moviment.</p>
3	<p>Reconèixer les diferents qualitats del so, de petites formes musicals, de ritmes, d'instruments i formacions instrumentals i vocals en peces musicals.</p>	<p>Reconeixement de frases musicals, ritmes i melodies.</p>	3	<p>Comunicar de forma corporal la integració del ritme, pulsació i compàs.</p>

4	<p>Cooperar amb els companys com a mètode potenciador de l'autoestima.</p> <p>Desenvolupar sentiments favorables (respecte, tolerància, participació, solidaritat, convivència, compromís) i aplicació en l'aula.</p>	<p>Valoració i respecte de les produccions d'un mateix i dels altres.</p> <p>Satisfacció i emoció per l'experiència artística.</p>	4	<p>Mostrar empatia i valorar i respectar la diversitat social, cultural i de gènere.</p> <p>Adaptar-se i valorar el treball en equip.</p>
PAPER DEL MESTRE				
<ul style="list-style-type: none"> - Com a element dinamitzador de l'aula. - Com a coneixedor dels continguts i transmissor d'informació. - Com a facilitador de les activitats d'ensenyament- aprenentatge i adaptador de les activitats a cada alumne. - Com a avaluador del procés d'aprenentatge dels alumnes. 				
ATENCIÓ A LA DIVERSITAT				
<p>Per atendre la diversitat de les necessitats educatives dels alumnes de l'aula, comptem amb l'atenció directa per part la mestra en totes les activitats, donant reforç a aquells alumnes que presenten dificultats en les tasques. D'altra banda, gran part de cada sessió, les activitats són en</p>				

grups cooperatius, menys en la part de l'avaluació final de cada alumne, que aquest a través del seu diari respondrà individualment les cinc preguntes que se li demanen. En la part grupal, per aconseguir treballar cooperativament atenent la diversitat, la mestra farà els grups per tal que siguin equilibrats i que afavoreixin l'aprenentatge per part de tot l'alumnat. En la part individual de la sessió, la mestra posarà més atenció als alumnes que ho necessitin per atendre, ajudar-los i respondre a les seves preguntes.

AVALUACIÓ DE LES SESSIONS

INICAL

L'avaluació inicial es farà a través d'un qüestionari de cinc preguntes on hauran de valorar:

- La motivació que tenen per la música actualment
- La relació amb els seus companys
- Les dinàmiques de classe
- Com cuiden el seu cos
- Si troben a faltar el moviment a l'aula

	<p>A partir de les respostes s'eleborarà un gràfic que determinarà el punt de partida inicial de les sessions.</p>
CONTÍNUA	<p>L'avaluació contínua es farà a través d'un qüestionari de cinc preguntes on els alumnes, en cada sessió hauran de valorar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La motivació per la sessió • La dificultat dels exercicis • El sentiment de pertinença dins del grup • El treball en equip • Participació personal en l'activitat <p>A partir de les respostes s'eleborarà un gràfic que determinarà, a partir de cada ítem, si els progressos han estat positius o negatius, o no hi ha hagut progrés de cap mena després de les sessions.</p>
FINAL	<p>L'avaluació final es farà a través d'un qüestionari de cinc preguntes on els alumnes hauran de valorar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La motivació que tenen per la música actualment

- La relació amb els seus companys
- Si hi ha hagut millora en les dinàmiques de classe
- El gust per incorporar moviment a les sessions
- La seva agilitat

En aquest apartat es deixarà un espai perquè els alumnes afegixin un comentari global del projecte, com ara: impressions, dificultats, suggerències...

MATERIAL PROTAGONISTA: Elasticat

- Què és l'Elasticat?

Aquesta cinta elàstica va ser creada a EEUU com a material cooperatiu, per enfortir les relacions grupals, la cohesió i el gaudi col·lectiu, tot aprenent a

través del joc i desenvolupant la creativitat. Els infants gaudeixen amb els seus colors ben vius i la seva elasticitat i sobretot quan se sincronitza amb cançons i músiques que els fan seguir la pulsació o el fraseig, coordinar moviments i reaccionar als diferents estímuls sonors. La cinta elàstica permet cantar i ballar cooperativament.

- Com és l'Elasticat?

Composta pels set colors de l'Arc de Sant Martí, fa 2,25 m en repòs. Disposa d'una sivella als extrems que permet crear un cercle o unir diversos elàstics. Està confeccionat per dones cosidores de Castellbisbal, de làtex quirúrgic, molt resistent, diàmetre gruixut i amb molta elasticitat, qualitat que no es va perdent amb l'ús, a diferència de les gomes elàstiques de merceria. L'excel·lent qualitat de la matèria primera i de la seva confecció el fa durador i apte per totes les edats. A més, està fet amb els colors de molts altres materials per tal que tingui infinites aplicacions! Porta connexions que et permeten allargar-lo per afegir-ne d'altres si el grup és més nombrós o per treballar amb diferents possibilitats de moviment. Cada Elasticat té 7 colors i està pensat per a unes 7 persones, depenent de l'edat. Per a un grup-classe de 25-28 recomanem tenir-ne un *pack* de 4, per tal de poder gaudir-lo al màxim.

- Per a què i què permet fer?

Per a sentir-se part d'un grup, per a promoure la interacció social, la connexió / cohesió del grup a través d'activitats cooperatives, per desenvolupar la confiança en l'altre, per assumir petits riscos, desenvolupar l'autocontrol i fer créixer la confiança en un mateix, tant física com emocional, per a cantar, ballar i seguir la música amb un material diferent i motivador, tou, fàcil de fer servir, adequat a totes les edats i necessitats educatives, estètic i versàtil, per a treballar contrastos: dins-fora, amunt-avall, agut-greu, pizzicato-legato, petit- gran, davant-darrere, dreta-esquerra, lent-ràpid, recte-ondulat, fort-fluix... per a fer formes geomètriques, diagonals, línies punxegudes... i per a vivenciar estructures musicals, fraseig, per a reforçar la pulsació, per a construir rotllanes, rotllanes concèntriques, trens, serps, fileres..., per a fomentar la creativitat de moviment i tenir ganes d'explorar, per a desenvolupar la musculatura, per augmentar la força i la flexibilitat, per alliberar tensions, i per sobretot, divertir-se.

Seguidament procedeix a la descripció de cada una de les sis sessions:

SESSIÓ 1 - (13/03/2020)**GUIÓ DE LA SESSIÓ****1. Introducció de la sessió**

- El primer pas de tots, serà passar el qüestionari d'avaluació inicial abans d'explicar res, perquè no influeixin les respostes abans que sàpiguen de què va el projecte.
- Seguidament explicaré el projecte i mostraré físicament el material als alumnes.
- Escoltarem les cançons que treballarem al llarg de les sessions.
- Explicaré els objectius de les sessions i el que es pretén aconseguir al final d'aquestes.

2. Desenvolupament de la sessió

- Mostraré vídeos d'exemple per veure les possibilitats del material.
- Mostraré el diari, explicaré el seu funcionament i el repartiré perquè emplenin les dades, i facin un dibuix per la portada.
- Recordaré la importància de venir amb roba còmode a les sessions de música durant les meves sessions.

	<p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • El tancament de la sessió es farà amb una ronda de torns de preguntes entorn el projecte i el material, i intentaré respondre, resoldre o aclarir qualsevol dubte sobre el projecte.
<p>METODOLOGIA</p>	<p>Espai: aula de 6è</p> <p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individual: <ul style="list-style-type: none"> • Respondre el qüestionari inicial. • Visualització dels vídeos.
<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeos per mostrar als alumnes: • Elasticat- TARAL·LA 2017: https://www.youtube.com/watch?v=L-RZfyg6npY

- Elasticat - El rellotge sincopat (L. Anderson): <https://www.youtube.com/watch?v=QOV3KxyRqPU&t=88s>
- Al fons del mar amb l'Elasticat: <https://www.youtube.com/watch?v=9ROlnJHub3g&t=103s>

Material:

- Diari personal de les sessions
- 2 Elasticats
- Altaveu
- Llapis i goma

SESSIÓ 2 - (20/03/2020)**GUIÓ DE LA
SESSIÓ****1. Introducció de la sessió**

- A l'entrada de la classe sonarà les cançons de *Chaloupée* (R. Aubry) i *Zydeko* (Circ du Soleil) mentrestant els alumnes es preparen, ja que són les peces que treballarem durant el desenvolupament de la sessió.
- El primer que farem és treure'ns les sabates, deixar-les en un racó i col·locar-nos en rotllana, per fer un petit escalfament amb el cos a partir de la música *Midsummer Night* de Ramon Mirabet. Els alumnes hauran d'imitar els exercicis que faré, tot i que també els hi donaré torn per improvisar i imitar-se entre ells per trencar el gel.

2. Desenvolupament de la sessió

- Descubrim l'Elasticat:

A partir de la cançó *Chaloupée* (R. Aubry), experimentarem les possibilitats del material i escalfarem el cos asseguts creant figures, línies, formes en cadena que jo proposaré. Els alumnes m'hauran d'imitar a través dels moviments.

- Improvisem amb l'Elasticat:

	<p>A partir de la cançó <i>Zydeko</i> (Circ du Soleil), cadascú proposarà un moviment i el grup l'haurà d'imitar. Es canviarà la persona que decideix el moviment quan el mateix alumne que està fent el moviment digui "canvi", i seguirà l'alumne de la dreta del que ho estava fent anteriorment.</p> <p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per acabar la sessió ens quedarem en rotllana per relaxar el cos, i preguntaré què els hi ha semblat el primer contacte amb l'elàstiCat. També donaré la meva opinió sobre la sessió. • Deixaré els últims cinc minuts perquè contestin les cinc preguntes del diari personal de les sessions, sobre la segona sessió.
<p>METODOLOGIA</p>	<p>Espai: gimnàs interior de l'escola</p> <p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Col·lectiu: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfament: rotllana amb tots els alumnes.

	<ul style="list-style-type: none"> • Descubrim l'Elasticat: rotllana amb tots els alumnes. • Improvisem amb l'Elasticat: dues rotllanes de 12/13 alumnes cada una. • Individual: últims 10 minuts per respondre el qüestionari de la segona sessió.
<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àudio “Midsummer Night” (Ramon Mirabet): https://www.youtube.com/watch?v=--OQbd8aJTw&list=PL7CDO77X4v_nIOcryAM_TSpSmWow_G66-&index=4 • Àudio “Chaloupée” (R. Aubry): https://www.dropbox.com/s/7bs16e81xm34m9u/Chaloup%C3%A9e%20-%20R.%20Aubry.mp3?dl=0 • Àudio “Zydeko” (Circ de Soleil): https://www.dropbox.com/s/7wlnmeuwl2eq4yc/Zydeko%20-%20Circ%20de%20Soleil.mp3?dl=0 • Vídeo de referència: https://www.youtube.com/watch?v=hEyZxG2NgPw&t=49s <p>Material:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Diari personal de les sessions • 4 Elasticats • Altaveu • Llapis i goma • Càmera de vídeo • Roba còmode i mitjons antiadherents
--	--

SESSIÓ 3 - (27/03/2020)	
GUIÓ DE LA SESSIÓ	<p>1. Introducció de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • A l'entrada de la classe sonarà les cançons de "A ritme de rap" i "Rumbeta d'aquí i d'allà" mentrestant els alumnes es preparen, ja que són les peces que treballarem durant el desenvolupament de la sessió. • El primer que farem és treure'ns les sabates, deixar-les en un racó i col·locar-nos en rotllana, per fer un petit

escalfament amb el cos a partir de la música *Stay the night* de James Blunt. Els alumnes hauran d'imitar els exercicis que faré, tot i que també els hi donaré torn per improvisar i imitar-se entre ells per trencar el gel.

2. Desenvolupament de la sessió

- A ritme de rap amb l'Elasticat:

Asseguts. Direm el nostre nom i d'on venim cada 4 pulsacions sobre una base de rap. El grup ho repetirà en forma d'eco.

"Em dic Cèlia i vinc de Figueres" Resposta grup: "Cèlia - Figueres"

Seguidament ho tornarem a repetir, amb les variants següents: dir només el nom i afegir un gest corporal després, i dir el nom i mencionar una cosa que els hi agradi fer. Per exemple: Em dic Cèlia i m'agrada molt cantar".

- Rumbeta d'aquí i d'allà (V. Olivares)

La formació d'aquest joc d'iniciació es farà amb rotllana. En la cançó s'esmenten cinc ciutats (Barcelona, Tarragona, Girona, Lleida, i València), que repartirem a través d'un sorteig als alumnes. Els qui vénen de la població/país que cantarà en un moment concret de la cançó, entraran a dins del cercle i improvisaran tot ballant, picant dos cops de mans quan la cançó diu "a-aquí i a-llà" i retornaran a la rotllana a la darrera frase. La resta d'alumnes que no siguin de la ciutat que es demana en el moment de la cançó, s'esperaran ballant al ritme de la rumba agafats a l'Elasticat i, en "l'aquí i allà" faran un salt canviant de direcció a dreta (aquí) i a esquerra (allà) i acabaran a la darrera frase obrint la rotllana per deixar entrar els companys/es.

	<p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per acabar la sessió ens quedarem en rotllana per relaxar el cos, i mentrestant se'ls hi preguntarà què els hi ha semblat l'exercici amb l'ElàstiCat. També els hi donaré la meva opinió i valoració sobre la sessió. • Deixaré els últims cinc minuts perquè contestin les cinc preguntes del diari personal de les sessions, sobre la tercera sessió.
<p>METODOLOGIA</p>	<p>Espai: gimnàs interior de l'escola</p> <p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Col·lectiu: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfament: rotllana amb tots els alumnes. • Rap per improvisar: rotllana amb tots els alumnes. • Rumbeta d'aquí i d'allà: dues rotllanes de 12/13 alumnes cada una. • Individual: últims 10 minuts per respondre el qüestionari de la tercera sessió.

<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àudio “Stay The Night (James Blunt): https://www.youtube.com/watch?v=eluHh2ZDsdo • Àudio “Base de rap per improvisar”: https://www.dropbox.com/s/mwd8hqd8514d8al/Base%20de%20rap%20per%20a%20improvisar.mp3?dl=0 • Àudio “Rumbeta d'aquí i d'allà” (V. Olivares): https://www.dropbox.com/s/3p2xvhdssovhi8v/Rumbeta%20d%27aqu%C3%AD%20i%20d%27all%C3%A0%20-%20V.%20Olivares.mp3?dl=0 • Vídeo de referència: https://www.youtube.com/watch?v=730HKcAD-As https://www.youtube.com/watch?v=kN0yGRWiO8U <p>Material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diari personal de les sessions
------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Elasticats • Altaveu • Llapis i goma • Càmera de vídeo • Roba còmode i mitjons antiadherents
--	--

SESSIÓ 4 - (03/04/2020)	
GUIÓ DE LA SESSIÓ	<p>1. Introducció de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • A l'entrada de la classe sonarà la cançó de Vals Danubi blau (J. Strauss) mentrestant els alumnes es preparen, ja que és la peça que treballarem durant el desenvolupament de la sessió. • El primer que farem és treure'ns les sabates, deixar-les en un racó i col·locar-nos en rotllana, per fer un petit escalfament amb el cos a partir de la música <i>Dance Monkey</i> de Tones and I. Els alumnes hauran d'imitar els exercicis que faré, tot i que també els hi donaré torn per improvisar i imitar-se entre ells per trencar el gel.

2. Desenvolupament de la sessió

- Vals Danubi blau (J. Strauss): primer fragment

Aquesta peça té una estructura (INTRO - A - B - C - D - A- E - F), que representarem amb l'Elasticat a través d'una explicació per part de la mestra pas a pas. Es provaran els exercicis sense música i s'intentaran enllaçar per practicar la continuïtat dels moviments, i després es posarà la música per parts fins a enllaçar-ho tot finalment. L'explicació dels moviments en cada part en què es divideix la peça són les següents:

- INTRO: els alumnes es col·locaran amb una filera i s'aniran passant l'Elasticat per aconseguir agafar-lo entre tots/es.
- A: quan en la música es marqui "plim plim" pessigarem l'Elasticat amb dreta i esquerra marcant la pulsació. Just abans que acabi la part A, acabarem connectant l'Elasticat en rotllana i es prepararan per a la següent part.
- B: a ritme de la música els alumnes caminaran a dins i fora, cada un són una frase de quatre compassos que es repeteix dues vegades. Quan es camina endins es fa marcant corxeres, i quan es camina enfora, es fa marcant les negres (la pulsació).
- C: en aquest fragment es treballarà el compàs $\frac{3}{4}$ del vals. El primer i segon compàs s'ajupiran i marcaran els dos temps forts amb les mans fent un rebot cap avall, el tercer i quart compàs, alçaran l'Elasticat sacsejant-lo cap a dalt. Aquest recorregut de quatre compassos es repetirà 4 vegades.

	<ul style="list-style-type: none"> • D: marcant el temps fort de cada compàs es farà un balanceig cap a la dreta i cap a l'esquerra en el total de 16 compassos que hi ha en aquesta part. • C: en aquesta part torna a sonar la mateixa melodia que en la part C, i en rotllana, repetiran els mateixos moviments. • E: els alumnes caminaran en rotllana marcant amb les passes la pulsació durant 16 compassos, vuit els faran cap a la dreta, i els altres vuit cap a l'esquerra. • F: en aquesta última part de la cançó, els alumnes alçaran l'ElastiCAT i faran voltes per sota, i per acabar, l'estiraran i el deixaran anar a l'últim temps. <p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per acabar la sessió ens quedarem en rotllana per relaxar el cos, i mentrestant se'ls hi preguntarà què els hi ha semblat l'exercici amb l'Elàsticat. També els hi donaré la meva opinió i valoració sobre la sessió. • Deixaré els últims cinc minuts perquè contestin les cinc preguntes del diari personal de les sessions, sobre la quarta sessió.
METODOLOGIA	Espai: gimnàs interior de l'escola

	<p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Col·lectiu: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfament: rotllana amb tots els alumnes. • Vals Danubi blau: rotllana amb tots els alumnes. • Individual: últims 10 minuts per respondre el qüestionari de la quarta sessió.
<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àudio “Dance Monkey” (Tones and I): https://www.youtube.com/watch?v=lzpmu7xHHdc • Àudio “Vals Danubi blau” (J. Strauss): https://www.dropbox.com/s/xj6ee82eo7tak2p/Vals%20Danubi%20blau%20-%20J.%20Strauss.m4a?dl=0 • Vídeo de referència: https://www.youtube.com/watch?v=tVOtm5dIIc <p>Material:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Diari personal de les sessions • 4 Elasticats • Altaveu • Llapis i goma • Càmera de vídeo • Roba còmode i mitjons antiadherents
--	--

SESSIÓ 5 - (10/04/2020)	
GUIÓ DE LA SESSIÓ	<p>1. Introducció de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • A l'entrada de la classe sonarà la cançó de "Pizzicato" del ballet Sylvia mentrestant els alumnes es preparen, ja que és la peça que treballarem durant el desenvolupament de la sessió. • El primer que farem és treure'ns les sabates, deixar-les en un racó i col·locar-nos en rotllana, per fer un petit

escalfament amb el cos a partir de la música *I Want to Break Free* de Queen. Els alumnes hauran d'imitar els exercicis que faré, tot i que també els hi donaré torn per improvisar i imitar-se entre ells per trencar el gel.

2. Desenvolupament de la sessió

- “Pizzicato” del ballet Sylvia

Aquesta peça té una estructura (INTRO - A - B - A), que representarem amb l'Elasticat a través d'una explicació per part de la mestra pas a pas. Es provaran els exercicis sense música i s'intentaran enllaçar per practicar la continuïtat dels moviments, i després es posarà la música per parts fins a enllaçar-ho tot finalment. L'explicació dels moviments en cada part en què es divideix la peça són les següents:

- INTRO: Els alumnes estaran asseguts amb les cames estirades cap endavant, i quan la música ho indiqui, faran com si remessin cap endavant dues vegades, i a la tercera estiraran els braços enlaire i es tiraran cap endarrere fins a quedar completament estirats tres segons, i es tornaran a incorporar per començar la part A de l'estructura.
- A: marcar la pulsació fent pizzicato amb els dos dits d'una mà però no tots alhora, sinó que cada alumne fa un temps de la pulsació en sentit de les agulles del rellotge. Quan la música ho marqui, a l'alumne que li tocava marcar la pulsació farà dues picades de mans a temps, i seguint l'ordre establert, el següent l'alumne continuarà marcant la pulsació fent pizzicato fins que a un nou alumne, li torni a tocar fer la picada de mans. Vigilar amb els canvis de tempo, perquè en alguns moments de la peça hi ha un ritardando on els alumnes han d'ajustar i alentir la pulsació.

	<p>Tot això s'anirà repetint fins a deu vegades fins a arribar a la part B.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B: els alumnes agafaran l'Elasticat a l'alçada del melic i la mestra començarà a fer una onada cap al sentit de les agulles del rellotge, que els alumnes hauran d'anar passant a la resta. Cada quatre compassos es canviarà el sentit. • A: en aquesta última part es farà el mateix que la primera A, amb l'única diferència que en l'últim picar de mans de la cançó, ho faran tots els alumnes alhora deixant anar l'Elasticat. <p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per acabar la sessió ens quedarem en rotllana per relaxar el cos, i mentrestant se'ls hi preguntarà què els hi ha semblat l'exercici amb l'Elàsticat. També els hi donaré la meva opinió i valoració sobre la sessió. • Deixaré els últims cinc minuts perquè contestin les cinc preguntes del diari personal de les sessions, sobre la cinquena sessió.
METODOLOGIA	<p>Espai: gimnàs interior de l'escola</p> <p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Col·lectiu: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfament: rotllana amb tots els alumnes. • <i>Pizzicato</i> del ballet Sylvia: rotllana amb tots els alumnes. • Individual: últims 10 minuts per respondre el qüestionari de la cinquena sessió.
<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àudio “I Want to Break Free” (Queen): https://www.youtube.com/watch?v=WUOtCLOXgm8 • Àudio “Pizzicato” del ballet Sylvia: https://www.dropbox.com/s/ktqljkmupktamlo/Pizzicato%20del%20ballet%20Sylvia%20-%20L.%20Delibes.mp3?dl=0 • Vídeo de referència: https://www.youtube.com/watch?v=qFYObC5MmmQ <p>Material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diari personal de les sessions • 4 Elasticats

	<ul style="list-style-type: none"> • Altaveu • Llapis i goma • Càmera de vídeo • Roba còmode i mitjons antiadherents
--	--

SESSIÓ 6 - (17/04/2020)	
GUIÓ DE LA SESSIÓ	<p>1. Introducció de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • A l'entrada de la classe sonarà la cançó de la Marxa del Trencaous (Txaikovski) mentrestant els alumnes es preparen, ja que és la peça que treballarem durant el desenvolupament de la sessió. • El primer que farem és treure'ns les sabates, deixar-les en un racó i col·locar-nos en rotllana, per fer un petit escalfament amb el cos a partir de la música <i>I Want to Break Free</i> de Queen. Els alumnes hauran d'imitar els exercicis que faré, tot i que també els hi donaré torn per improvisar i imitar-se entre ells per trencar el gel.

2. Desenvolupament de la sessió

- Marxa del Trencaous (Txaikovski): ABACABA

Aquesta peça té una estructura rondó (A - B - A - C - A - B - A), que representarem amb l'Elasticat a través d'una explicació per part de la mestra pas a pas. Es provaran els exercicis sense música i s'intentaran enllaçar per practicar la continuïtat dels moviments, i després es posarà la música per parts fins a enllaçar-ho tot finalment. L'explicació dels moviments en cada part en què es divideix la peça són les següents:

- A: els vuit primers compassos els alumnes caminaran en marxa cap a la dreta, i després faran galop vuit compassos més. Després d'això a la peça sonen uns plats, i es farà un salt amb canvi de sentit, repetint el mateix que acabaran de fer.
- B: amb els primers quatre compassos, els alumnes es posaran a l'interior de la cinta, que aquesta els hi quedarà a l'esquena, i faran quatre passes endarrere. Després, durant quatre compassos més, faran dues voltes lliscant amb la cinta cap a la dreta. Aquestes dues frases musicals es tornaran a repetir però en direcció a l'esquerra.
- A: es torna a repetir l'estructura de la part A, però a dins l'Elasticat.
- C: els alumnes alçaran l'Elasticat cap amunt amb els braços estirats, i es faran canvis de lloc, un per un. Començarà la mestra i anirà a canviar-li el lloc a una altra persona, que aquesta haurà de tornar a fer el mateix amb una persona

	<p>diferent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A: es torna a repetir l'estructura de la part A, però a fora l'Elasticat. • B: es torna a repetir l'estructura de la part B. • A: es torna a repetir l'estructura de la part A, però a dins l'Elasticat, però a l'últim temps fort que acaba la cançó, els alumnes acabaran amb una postura final estàtica. <p>3. Tancament de la sessió</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per acabar la sessió ens quedarem en rotllana per relaxar el cos, i mentrestant se'ls hi preguntarà què els hi ha semblat l'exercici amb l'ElàstiCAT. També els hi donaré la meva opinió i valoració sobre la sessió. • Deixaré els últims cinc minuts perquè contestin les cinc preguntes del diari personal de les sessions, sobre la sisena sessió.
<p>METODOLOGIA</p>	<p>Espai: gimnàs interior de l'escola</p> <p>Temps: 1 hora</p> <p>Organització social:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Col·lectiu: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfament: rotllana amb tots els alumnes. • Marxa del Trencaous: dues rotllanes de 12/13 alumnes cada una. • Individual: últims 10 minuts per respondre el qüestionari de la sisena sessió.
<p>RECURSOS I MATERIALS</p>	<p>Recursos didàctics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àudio “Valerie” (Amy Winehouse): https://www.youtube.com/watch?v=vfTHe64HQBO • Àudio “Marxa del Trencaous” (Txaikovski): https://www.dropbox.com/s/ghh16rx6cjofri0/Marxa%20del%20Trencaous%20-%20P.%20I.%20Txaikovski.mp3?dl=0 • Vídeo de referència: https://www.youtube.com/watch?v=nsINArqNyfl&feature=youtu.be <p>Material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diari personal de les sessions

- 4 Elasticats
- Altaveu
- Llapis i goma
- Càmera de vídeo
- Roba còmode i mitjons antiadherents

6.3. Qüestionari a la Violant Olivares

- **Creus que aquesta unitat didàctica podria ajudar als alumnes a despertar l'interès per la música?**

Oferir propostes musicals de qualitat és una de les nostres tasques com a mestres d'educació musical a les escoles. L'interès el generem quan oferim activitats diverses, ben planificades, amb materials motivadors, que sorprenguin, que vetllin per oferir als infants repertori variat i de qualitat, sobretot en entorns de vulnerabilitat on pot haver-hi un accés més restringit a la cultura musical.

Les propostes d'aquesta unitat van enfocades a aquesta manera de fer, que sumades a la figura de la mestra i la seva motivació serà determinant per aconseguir aquest despertar.

- **Com creus que el treball a través de l'Elasticat pot enfortir les relacions del grup-classe?**

Aquest material, com tots els materials cooperatius, pretén ajudar a desenvolupar competències intrapersonals i interpersonal, a partir de la confiança en un mateix i en els altres, la coordinació, l'ajuda mútua, la imitació de les propostes del grup, l'observació, la creació conjunta de coreografies, el respecte a les idees dels altres... tot adobat amb el component lúdic que ens fa divertir-nos junts gaudint a través de propostes musicals i motrius no competitives.

- **Pot millorar l'estat anímic dels alumnes treballant a través del moviment i la cooperació?**

Quan les propostes ens ajuden a experimentar i a créixer amb desinhibició i respecte, vivint-les sense por a l'error, el nostre estat anímic canvia radicalment, ja que són viscudes com a joc. Si, a més, aquest joc comporta la implicació de tothom i els infants senten que no hi ha lideratges i que tots són necessaris per igual, la vivència emocional és plena i el gaudi i l'aprenentatge està garantit.

- **El treball amb l'Elasticat pot millorar la consciència corporal (fins i tot espai-temporal) de l'alumnat?**

L'Elasticat és una cinta elàstica que implica un cert risc en el seu ús, amb la qual cosa cal respectar les seves normes d'utilització per no prendre mal ningú. Això, que sembla obvi, ajuda a prendre consciència dels nostres límits i a participar de les propostes amb consciència corporal i autocontrol. D'altra banda, aquest material permet millorar la força sobretot a la musculatura de les extremitats superiors, tot i que el seu ús implica un desenvolupament corporal global.

La gran varietat de formes coreogràfiques possibles estimula també l'aprenentatge a escala espacial i, com molt sovint les propostes les sincronitzem amb un estímul sonor, permet, a més, estimular l'aprenentatge a escala temporal. Les característiques del material, doncs, estimulen l'infant a tot nivell, i afavoreixen el descobriment dels límits del propi cos amb ajuda del grup.

6.4. Qüestionari a la Marta Albertí

- **Creus que aquesta unitat didàctica podria ajudar als alumnes a despertar l'interès per la música?**

Personalment, penso que és una altra manera engrescadora per despertar la sensibilització i descobriment cap a la música i l'educació sonora que envolta l'infant. Aquesta unitat ajudarà a l'alumnat a potenciar un esperit més creatiu al voltant de la música i el moviment.

- **Com creus que el treball a través de l'Elasticat pot enfortir les relacions de grup-classe?**

Penso que aquest material permet treballar la música des d'un vessant integradora i cooperativa amb tot el grup classe. Tot l'alumnat és partícip en tot moment i aquest fet pot enfortir les relacions entre iguals.

- **Pot millorar l'estat anímic dels alumnes treballant a través del moviment i la cooperació?**

Penso que té un alt nivell de motivació i descobriment d'un mateix i també dels seus companys del grup classe perquè el món sonor a través del moviment i treball cooperatiu té un potencial molt alt per despertar emocions als alumnes.

- **El treball amb l'Elasticat pot treballar i millorar la consciència corporal (inclús espai-temporal) de l'alumne?**

El fet de moure's a partir d'unes consignes i improvisacions pot fer que l'alumne sigui conscient de les seves capacitats i/o limitacions vers aquest material tan innovador.